

วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา

Journal of Innovation in Administration and Educational Management

กำหนดการเผยแพร่

วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

วัตถุประสงค์

วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ และผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการด้านนวัตกรรมการบริหารธุรกิจ นวัตกรรมจัดการภาครัฐและภาคเอกชน นวัตกรรมบริหารการศึกษา และนวัตกรรมการศึกษา

บรรณาธิการ

ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์
การบริหารและการศึกษา

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านนวัตกรรม

กองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.เกรียงไกร สัจจะหฤทัย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผศ.ดร.มานิตย์ อรรถชาติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผศ.ดร.สามารถ บุญรัตน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.ไพศาล เครือแสง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผศ.ดร.วาสิตา เกิดผล ประสบศักดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

เลขานุการ: นางสาวพรหมธิดา ทองกู่พันธ์

ศิลปกรรม: นายณัฐกิตติ์ สุวรรณวัฒน์

พิสูจน์อักษร: นายณัฐกิตติ์ สุวรรณวัฒน์

วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านนวัตกรรมการบริหารและการศึกษา

95/28 ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

โทร 0859222289 หรือ 0634465663 อีเมล Siwapatb@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา ฉบับนี้เป็นปีที่ 1 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกันยายน-ธันวาคม พ.ศ. 2566 เพื่อรักษาคุณภาพของบทความให้เป็นไปตามเงื่อนไขและกติกาสากลของบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด เพื่อควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

สำหรับเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ถือได้ว่าเป็นความโดดเด่นที่เน้นกระบวนการวิจัยที่เข้มข้น ประกอบไปด้วยจำนวนบทความทั้ง 5 บทความ โดยภาพรวมหลักเป็นการพัฒนาจากงานวิจัยที่ศึกษากรณีเฉพาะ (Case Study) ที่แต่ละบทความได้เน้นกระบวนการวิจัยเชิงลึกในหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของการสนทนากลุ่มการสอบถาม และการสัมภาษณ์ ประกอบกับบทความส่วนใหญ่แสดงถึงการทำงานร่วมกันของผู้มีพหุปัญญาในลักษณะทีมงาน ทำให้บทความมีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน มีการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างสมบูรณ์น่าสนใจ ขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปทุกท่านที่ให้ความสนใจร่วมส่งบทความเผยแพร่ ในวารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา และขอขอบคุณกองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์

บรรณาธิการ

สารบัญ (Content)

	หน้า
กองบรรณาธิการ (Editorial Board)	(1)
บทบรรณาธิการ (Editorial)	(3)
การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก.....	1
<i>วรพงษ์ เหล็กเพชร</i>	
นวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.....	16
<i>อุทัย นุ่นดำ, สมฤดี พูนผล</i>	
การนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	26
<i>ขจรเกียรติ ชลเทพ</i>	
การประเมินความต้องการจำเป็นและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2.....	40
<i>มยุรี อินทรโชติ, โชติกา โชรรัมย์, ปาริชาติ กุดดทอง</i>	
ผลการใช้ STAD ร่วมกับเกม Domino ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาไทย เรื่อง คำไวพจน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2).....	51
<i>ธนกร จำเริญนุสิต</i>	
ภาคผนวก	
หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์.....	63

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
An investigation of the factors influencing Tambon's strong
propulsion, according to sufficiency economy philosophy: Case study:
Bueng Kok Subdistrict, Bang Rakam District, Phitsanulok Province

วรพงษ์ เหล็กเพชร¹

Woraphong Lekphet

¹กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

Community Development Department Ministry of Interior

Corresponding Author e-mail: wor.13062530@gmail.com

Received: 2023-04-07 Revised: 2023-06-14 Accepted: 2023-06-18

บทคัดย่อ (Abstract)

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สำรวจภาวะผู้นำ ความร่วมมือ และการประสานงานของภาคีเครือข่ายตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก 2) ศึกษาพฤติกรรมและความถี่ ในการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก และ 3) ขยายผลสู่การขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอื่น ๆ ในตำบลใกล้เคียง การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากประชากรที่เป็น 7 ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 60 คน และการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้แทน 7 ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาจากผลการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า) ในมุมมองของประชากร 7 ภาคีเครือข่าย ทั้ง 60 คน คิดว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมและรายปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ความถี่ในการดำเนินงาน (2) พฤติกรรมในการดำเนินงาน (3) การประสานงานของภาคีเครือข่าย (4) ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย และ (5) ภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามภาคีเครือข่าย พบว่าแตกต่างกัน 3) ประมวลข้อเสนอแนะ พบว่า ภาคีเครือข่ายควรมีการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน และมีการกระตุ้นให้ชุมชนได้ลงมือทำตลอดเวลา โดยเริ่มที่บ้านตนเองและกรรมการ แล้วไปขับเคลื่อนในทั้ง 12 หมู่บ้าน อย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน เพื่อประโยชน์ของชุมชน ส่งเสริมพลังให้ชุมชนเข้มแข็ง รักษาความสมดุลของทุนและทรัพยากร สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งนี้ ผู้ประสานงานต้องมีความสามารถ และมีความชัดเจน ทำงานอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ และควรมีการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจัดไปในแนวทางเดียวกัน

คำสำคัญ (Keywords): ตำบลเข้มแข็ง; เศรษฐกิจพอเพียง; ภาศึเครือข่าย

Abstract

This research aims to: 1) Explore the leadership, cooperation, and coordination of strong sub-district network partners. According to sufficiency economy philosophy, Bueng Kok Subdistrict, Bang Rakam District, Phitsanulok Province. 2) Investigate behavior and frequency in the functioning of the robust network of sub-districts. According to sufficiency economy philosophy, Bueng Kok Subdistrict, Bang Rakam District, Phitsanulok Province and 3) Expand results to drive strong districts; according to other sufficiency economy philosophy in nearby districts. This research collected data by using a questionnaire from the population belonging to the 7 Strong Tambon Steering Network Partnerships. According to the philosophy of sufficiency economy, Bueng Kok Sub-district, Bang Rakam District, Phitsanulok Province, comprising of 60 people, consisting of government officials, academics, religious leaders, private sectors, people's sectors, civil society and the media, and interviews with target groups representing 7 affiliates of the Strong Tambon Movement Network. According to sufficiency economy philosophy, Bueng Kok Sub-district, Bang Rakam District, Phitsanulok Province, totaling 7 people. Data were analyzed using percentage, mean and standard deviation. A content analysis was utilized to analyze the data from the interviews. The results showed that 1) In view of the population of the 7 affiliated networks, factors affecting the strong Tambon sufficiency economy philosophy. A Case Study of Bueng Kok Subdistrict, Bang Rakam District, Phitsanulok Province. Both the overall and individual factors were excellent. In a variety of ways, in order of importance: (1) operating frequency (2) operation behavior (3) coordination of network partners (4) Cooperation of the network partners and (5) Leadership among network partners, respectively. 2) A comparison of the factors that influence the propulsion of strong sub-districts Sufficiency Economy Philosophy: A Case Study of Bueng Kok Subdistrict, Bang Rakam District, Phitsanulok

Province There was no distinction based on respondent's status. The division by affiliate network was found to be different. 3) A compilation of recommendations found that network partners should have a meeting. Exchange ideas bring the Sufficiency Economy Philosophy to the villagers. We encourage the community to take action all the time by starting at the house itself and the committee and propelling in all 12 villages at least once a month for the benefit of the community, empowering the community to be strong to maintain a balance of capital and resources. Able to adapt and accept various changes. However, the coordinator must have the ability and be clear about working step by step to make it easier to understand. And there should be a group to exchange ideas and organize in the same direction.

Keywords: Tambon's strong; sufficiency economy philosophy; 7 Strong Tambon Steering Network Partnerships

บทนำ (Introduction)

กรมการพัฒนาชุมชนมีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน จากภารกิจดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยไว้วางใจมอบหมายภารกิจให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในปี 2549 กรมการพัฒนาชุมชนเริ่มดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการส่งเสริมให้หมู่บ้านเดินตามรอยเท้าพ่อสู่วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงด้วยหลักการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาเพื่อตนเอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในชุมชน และสอดคล้องตามแนวคิดประชาชนเป็นศูนย์กลางผ่านการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง

ในปี 2566 – 2570 กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดแผนปฏิบัติการ เพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีแผนปฏิบัติการ 4 เรื่อง คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถบริหารจัดการและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน การส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง การสร้างความร่วมมือและส่งเสริมบทบาทเครือข่ายการพัฒนาชุมชนทั้งในและต่างประเทศ และการพัฒนาองค์กรให้ทันสมัย มีสมรรถนะสูง และมีธรรมาภิบาล บุคลากรมีอุดมการณ์และเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน ซึ่งแผนปฏิบัติการดังกล่าวกรมการพัฒนาชุมชนต้องวางแผนการขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ทุกระดับสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ และเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ กรมการพัฒนาชุมชนได้เล็งเห็นถึงการพัฒนาในเชิงพื้นที่ โดยเฉพาะตำบลซึ่ง

เป็นจุดแตกหักของการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน “ตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จึงเป็น Flagship เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการกรมการพัฒนาชุมชน โดยมุ่งเป้าหมายไปที่พื้นที่ตำบลเป็นเป้าหมายของการพัฒนา ด้วยการบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติ

อำเภอบางระกำ ได้ประเมินและคัดเลือก ตำบลบึงกอก เป็นตำบลเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2466 จึงทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เป็นตำบลที่มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ประชาชนมีส่วนร่วมตามหลักประชาธิปไตย มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจฐานรากมั่นคง และเป็นต้นแบบการพัฒนาชุมชน (Community Development Model) ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อสำรวจภาวะผู้นำ ความร่วมมือ และการประสานงานของภาคีเครือข่ายตำบลเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความถี่ ในการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายตำบลเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อขยายผลสู่การขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอื่น ๆ ในตำบลใกล้เคียง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) คือใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียว ร่วมกับการเก็บข้อมูลโดยมีการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 7 ภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ผู้แทน 7 ภาคีเครือข่าย จำนวน 7 คน และกลุ่มที่ 2 กลุ่มประชากรที่เป็น 7 ภาคีเครือข่าย ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 60 คน
2. เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

1) แบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัย

ที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย การประสานงานของภาคีเครือข่าย พฤติกรรมในการดำเนินงาน และความถี่ในการดำเนินงาน และตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะต่อ ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย การประสานงานของภาคีเครือข่าย พฤติกรรมในการดำเนินงาน และความถี่ในการดำเนินงาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

(1) แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

(2) แบบสอบถามตอนที่ 2 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นรายปัจจัย และหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ปัจจัย

(3) แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

2) แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นโดยวิเคราะห์สาร (Content Analysis) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย การประสานงานของภาคีเครือข่าย พฤติกรรมในการดำเนินงาน และความถี่ในการดำเนินงาน แล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เป็น 5 ตอน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ผลการรวบรวมปัญหา และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา

ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จากการสัมภาษณ์ผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มี 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย ปัจจัยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ปัจจัยการประสานงานของภาคีเครือข่าย ปัจจัยพฤติกรรมในการดำเนินงาน และปัจจัยความถี่ในการดำเนินงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยความถี่ในการดำเนินงาน ปัจจัยพฤติกรรมในการดำเนินงาน ปัจจัยการประสานงานของภาคีเครือข่าย ปัจจัยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย และปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยปรากฏผลดังนี้

1) ปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยที่ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ภาคีเครือข่ายควรสร้างช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้าง รู้จักโต้ตอบและปรับวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารเชิงรุกและโปร่งใสเพื่อสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้น รองลงมา คือ ภาคีเครือข่ายควรตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานพร้อมให้คำติชมที่ตรงไปตรงมาและตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง รวมทั้งช่วยผลักดันตำบลสู่ความเป็นเลิศด้วยการให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ที่มุ่งเน้นไปที่การปรับปรุง และภาคีเครือข่ายควรรู้จักกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจด้วยการกำหนดเป้าหมายการทำงานให้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ

2) ปัจจัยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย พบว่า ปัจจัยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยที่ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ภาคีเครือข่ายต้องเต็มใจที่จะร่วมมือกัน รองลงมา คือ อำเภอต้องรู้จักใช้อำนาจอย่างเหมาะสม เช่น การส่งคำสั่งอย่างเป็นทางการ เพื่อแจ้งให้ทราบว่าควรปฏิบัติอย่างไร

3) ปัจจัยการประสานงานของภาคีเครือข่าย พบว่า ปัจจัยการประสานงานของภาคีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยที่ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ภาคีเครือข่ายมีความเข้าใจตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการตกลงร่วมกัน มีการระดมความคิด วิธีการ เทคนิค การขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกัน รองลงมา คือ ภาคีเครือข่ายต้องมีระบบการสื่อสารที่ตรงกันอย่างรวดเร็วและราบรื่น และผู้ประสานงานจะต้องสามารถทำให้ทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงานอย่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ตามแนวทางการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่กำหนดไว้ ตามลำดับ

4) ปัจจัยพฤติกรรมในการดำเนินงาน พบว่า ปัจจัยพฤติกรรมในการดำเนินงาน โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยที่ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ภาคิเครือข่ายควรมีการตั้งเป้าหมายการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกัน รองลงมา คือ ภาคิเครือข่ายควรดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนและขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่อง และภาคิเครือข่ายควรมีการวางแผนการดำเนินงานและมีรายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามลำดับ

5) ปัจจัยความถี่ในการดำเนินงาน พบว่า ปัจจัยความถี่ในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็น คือ ควรมีความถี่ในการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

1) ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของภาคิเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของภาคิเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่มีอายุต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3) ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของภาคิเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4) ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของภาคิเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่มีระยะเวลาที่ทำงานในการขับเคลื่อนกับตำบลต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5) ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของภาคิเครือข่าย

ขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่มีภูมิสำเนาไม่ต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6) ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่เป็นภาคีเครือข่ายต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ผลการประมวลข้อเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

1) ปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย พบว่า ตามความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายมากที่สุด คือ มีภาวะผู้นำดี ให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อน รองลงมา คือ เข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อขับเคลื่อนรับนโยบายในระดับตำบล ควรมีความเป็นผู้นำ สามารถปฏิบัติงานและมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาอย่างถ่องแท้ตามนโยบายและขับเคลื่อนอย่างเข้มแข็ง และให้ความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับกิจกรรมและการขับเคลื่อนเครือข่าย และผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน และมีการกระตุ้นให้ชุมชนได้ลงมือทำ

2) ปัจจัยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย พบว่า ตามความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายมากที่สุด คือ มีความร่วมมือดี และเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง รองลงมา คือ ควรสร้างความเข้าใจ และจัดกิจกรรม เพื่อให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และกระตุ้นให้สมาชิกมีความร่วมมือร่วมใจกัน และมีการประชุม รับนโยบาย เอาไปปฏิบัติในชุมชน และผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความร่วมมือทุกภาคส่วน เพราะทุกคนต้องการให้ชาวบ้านมีคลังอาหาร ลดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ มีแหล่งอาหาร ที่ต้องจัดทำให้สำเร็จ

3) ปัจจัยการประสานงานของภาคีเครือข่าย พบว่า ตามความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายมากที่สุด คือ มีการประสานงานกันในระดับดี เข้าใจง่าย รองลงมา คือ ต้องเพิ่มการประสานงานให้มากยิ่งขึ้น ประสานไม่ถี่ ต้องปรับปรุง และผู้ประสานงานต้องมีความสามารถ และมีความชัดเจน ทำงานอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ และผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการรวมกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจัดไปในแนวทางเดียวกัน

4) ปัจจัยพฤติกรรมในการดำเนินงาน พบว่า ตามความคิดเห็นของภาคีเครือข่าย มากที่สุด คือ พฤติกรรมในการดำเนินงานระดับดี รองลงมา คือ ควรมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เข้ากับคนง่าย พร้อมปฏิบัติร่วมกับเครือข่าย และผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่เห็นว่า เริ่มที่บ้านตนเอง และผู้นำ ตลอดจนกรรมการแล้วรวมกันไปขับเคลื่อนใน 12 หมู่บ้าน เพื่อประโยชน์ของชุมชน

5) ปัจจัยความถี่ในการดำเนินงาน พบว่า ตามความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายมากที่สุด คือ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน รองลงมา คือ การส่งเสริมพลังให้ชุมชนเข้มแข็ง รักษาความสมดุลของทุนและทรัพยากร สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่เห็นว่า ความถี่ก็ควรพอดี

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัย ปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย ปัจจัยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ปัจจัยการประสานงานของภาคีเครือข่าย ปัจจัยพฤติกรรมในการดำเนินงาน และปัจจัยความถี่ในการดำเนินงาน ทำให้สามารถค้นพบข้อเท็จจริงหลายประการ ซึ่งควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามความเห็นของภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 5 ปัจจัย ดังนี้

1) ปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และจากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ความคิดเห็นของภาคีเครือข่าย มากที่สุด คือ มีภาวะผู้นำดี ให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อน รองลงมา คือ เข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อขับเคลื่อนรับนโยบายในระดับตำบล ควรมีความเป็นผู้นำ สามารถปฏิบัติงานและมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาอย่างถ่องแท้ตามนโยบายและขับเคลื่อนอย่างเข้มแข็ง และให้ความร่วมมือในทุก ๆ ด้านเกี่ยวกับกิจกรรมและการขับเคลื่อนเครือข่าย และผู้แทนภาคีเครือข่าย ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน และมีการกระตุ้นให้ชุมชนได้ลงมือทำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวินิจ ภาเจริญ และคณะ (2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง บทบาทผู้นำชุมชนท้องถิ่นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโป่งกุ่ม ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้นำชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทสำคัญทั้งบทบาทด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมบทบาทดังกล่าว สามารถที่จะแก้ไข

ปัญหาการว่างงาน ปัญหาอาเสพติด รวมทั้งเกิดการรวมกลุ่มสามารถสร้างอาชีพและเกิดรายได้ในชุมชน โดยการให้ชุมชนตัดสินใจแก้ไขปัญหาและจัดการกับปัญหาด้วยพลังของคนในชุมชน ตลอดจนบทบาท การอนุรักษ์และส่งเสริมสนับสนุนโดยการให้คุณค่าและความสำคัญกับหลักปฏิบัติศาสนกิจและ วัฒนธรรมที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษซึ่งสะท้อนออกในด้านภาษา ศาสนา การแต่งกาย และ กิจกรรมประเพณีต่าง ๆ 2) ปัญหาและอุปสรรคของผู้นำชุมชนพบว่า ผู้นำชุมชนท้องถิ่นจะพบปัญหา อุปสรรคขัดขวางในการดำเนินการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนคือขาดความสามัคคีร่วมมือจากคนใน ชุมชน ขาดแรงสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะด้านงบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้การ ดำเนินงานไม่คล่องตัวและไม่ต่อเนื่อง 3) สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาลักษณะนี้ได้แก่ ผู้นำชุมชนต้อง สร้างกระบวนการร่วมมือจากประชาชนและภาครัฐให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ ในการดำเนินงานและควรส่งเสริมการรวมกลุ่มการประกอบอาชีพของกลุ่มให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีงานทำและมีรายได้ที่พอเพียง

2) ปัจจัยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่ ปัจจัยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และจากการรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ความคิดเห็น ของภาคีเครือข่าย มากที่สุด คือ มีความร่วมมือดี และเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง รองลงมา คือ ควรสร้าง ความเข้าใจ และจัดกิจกรรม เพื่อให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และกระตุ้นให้สมาชิกมีความร่วมมือ ร่วมใจกัน และมีการประชุม รับนโยบาย เอาไปปฏิบัติในชุมชน และผู้แทนภาคี ส่วนใหญ่เห็นว่า มี ความร่วมมือทุกภาคส่วน เพราะทุกคนต้องการให้ชาวบ้านมีคลังอาหาร ลดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ มี แหล่งอาหาร ที่ต้องจัดทำให้สำเร็จ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตำบลเข้มแข็ง ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (กรมการพัฒนาชุมชน, 2565) ที่ว่า จากสถานการณ์ปัจจุบันและสภาพแวดล้อมของการพัฒนาประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) แนวโน้มความเปลี่ยนแปลงสำคัญของ โลก (Global Megatrend) กรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนใน ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ภายใต้วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการ และพัฒนา ตนเองสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง คนในชุมชนมีงาน มี อาชีพ มีรายได้ และคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้น ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการนำเทคโนโลยีมา ปรับใช้ในการทำงานพัฒนาด้านต่าง ๆ ผ่านการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ ร่วมกัน ขับเคลื่อนงานพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้น Change for Good เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ เป็นรูปธรรมและสามารถตอบสนองการแก้ไขปัญหา และความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง จึงได้กำหนด Change for Good Flagship Policy คือ “โครงการตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” ขึ้น โดยใช้พื้นที่ตำบลเป็นฐานการพัฒนา ภายใต้กลไกเครือข่ายผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงระดับตำบล และกลไก 7 ภาคีเครือข่าย (ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน) ในการขับเคลื่อน

3) ปัจจัยการประสานงานของภาคีเครือข่าย ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าการประสานงานของภาคีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และจากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ความคิดเห็นของภาคีเครือข่าย มากที่สุด คือ มีการประสานงานกันในระดับดี เข้าใจง่าย รองลงมา คือ ต้องเพิ่มการประสานงานให้มาก ๆ ยังประสานไม่ดี ต้องปรับปรุง และผู้ประสานงานต้องมีความสามารถ และมีความชัดเจน ทำงานอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ และผู้แทนภาคีเครือข่าย ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจัดไปในแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (กรมการพัฒนาชุมชน, 2565) เรื่องประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่ 1) ตำบลมีการบริหารจัดการชุมชนโดยชุมชน ประชาชนมีอาหารเพียงพอปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ที่มั่นคง และอยู่ร่วมกันอย่างรู้จัก สามัคคี เกื้อกูล ประชาชนมีส่วนร่วมตามหลักประชาธิปไตย และมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2) เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ชุมชนธรรมาภิบาลที่มีการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ของสมาชิกและชุมชน ประชาชนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และ 3) ประชาชนในตำบลน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีมีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน มีการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน

4) ปัจจัยพฤติกรรมในการดำเนินงาน ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าการดำเนินการโดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และจากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า มากที่สุด คือ พฤติกรรมในการดำเนินงานระดับดี รองลงมา คือ ควรมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เข้ากับคนง่าย พร้อมปฏิบัติร่วมกับเครือข่าย และผู้แทนภาคีเครือข่าย ส่วนใหญ่เห็นว่า เริ่มที่บ้านตนเองและผู้นำ ตลอดจนกรรมการแล้วรวมกันไปขับเคลื่อนใน 12 หมู่บ้าน เพื่อประโยชน์ของชุมชน สอดคล้องกับมูลนิธิชัยพัฒนาได้อธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการ

ต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ได้แก่ 1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ 3) ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีเงื่อนไข ของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ได้แก่ 1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ และ 2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5) ปัจจัยความถี่ในการดำเนินงาน ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก และจากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า มากที่สุด คือ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน รองลงมา คือ การส่งเสริมพลังให้ชุมชนเข้มแข็ง รักษาความสมดุลของทุนและทรัพยากร สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และผู้แทนภาคีเครือข่าย ส่วนใหญ่เห็นว่า ความถี่ก็ควรพอดี สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (กรมการพัฒนาชุมชน, 2565)

เรื่องวัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อส่งเสริมให้ผู้นำ กลุ่ม องค์กร ภาคีเครือข่าย และประชาชนได้เรียนรู้และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และนำมาปรับใช้ในการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความเข้มแข็งทั้ง 3 มิติ (ด้านความมั่นคง ด้านความมั่งคั่ง และด้านความยั่งยืน) 2) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการตำบลสู่ตำบลจัดการตนเองที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการจัดทำฐานข้อมูลชุมชนและการใช้ระบบสารสนเทศชุมชน การเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย และการส่งเสริมให้มีระบบธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน และ 3) เพื่อค้นหารูปแบบ วิธีการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถขยายผลการดำเนินงานได้ครอบคลุมทุกตำบล

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทุกภาคีเครือข่ายต้องการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สัมฤทธิ์ผล เป็นรูปธรรม มุ่งมั่นที่จะ Change for Good เพื่อร่วมสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้น โดยอาศัยกลไกทุกภาคส่วนในการบูรณาการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ประชาชนในตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจฐานราก และมีความสุขอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทุกภาคีเครือข่าย มีเป้าหมายเดียวกัน คือ สร้างสรรค์ชุมชนให้พึ่งตนเองได้ ด้วยกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม โดยเล็งเห็นความสำคัญของภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน ที่มีจิตเสียสละแบ่งปัน อาสาลงมือช่วยเหลือครัวเรือนอื่น ๆ ที่ตกทุกข์ได้ยาก อย่างสร้างสรรค์ โดยไม่หวังผลตอบแทน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาปรับใช้ในการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความเข้มแข็งทั้ง 3 มิติ (ด้านความมั่นคง ด้านความมั่งคั่ง และด้านความยั่งยืน) และเสริมสร้างขีดความสามารถในการขับเคลื่อนบริหารจัดการตำบลที่สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคม โดยสร้างความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงในชีวิต ความสามัคคีปรองดอง การยึดหลักประชาธิปไตย การปลอดอบายมุข ปลอดยาเสพติด การบริหารจัดการชุมชน การขับเคลื่อนสารสนเทศตำบล เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม แหล่งทุนชุมชนและเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง และการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคีการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วยภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ปัจจัยภาวะผู้นำของภาคีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก คือ ภาคีเครือข่ายควรสร้างช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้าง รู้จักโต้ตอบและปรับวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารเชิงรุกและโปร่งใสเพื่อสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้น ภาคีเครือข่ายควรตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานพร้อมให้คำติชมที่ตรงไปตรงมาและตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง รวมทั้งช่วยผลักดันตำบลสู่ความเป็นเลิศด้วยการให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ที่มุ่งเน้นไปที่การปรับปรุง และภาคีเครือข่ายควรรู้จักกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจด้วยการกำหนดเป้าหมายการทำงานให้สอดคล้องกับ

แนวทางการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น ภาศีเครือข่ายควร มีการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อขับเคลื่อนรับนโยบายในระดับตำบล มีความสามารถ ปฏิบัติงานและมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ตามนโยบายและขับเคลื่อน อย่างเข้มแข็ง ทั้งนี้ควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน และมีการกระตุ้นให้ชุมชนได้ลงมือทำตลอดเวลา

2) ปัจจัยความร่วมมือของภาศีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก คือ ภาศีเครือข่ายต้อง เต็มใจที่จะร่วมมือกัน และอำเภอต้องรู้จักใช้อำนาจอย่างเหมาะสม เช่น การส่งคำสั่งอย่างเป็นทางการ เพื่อแจ้งให้ทราบว่าควรปฏิบัติอย่างไร ดังนั้น ภาศีเครือข่ายควรสร้างความเข้าใจ และจัดกิจกรรม เพื่อให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และกระตุ้นให้สมาชิกมีความร่วมมือร่วมใจกัน และมีการประชุม รับนโยบาย เอาไปปฏิบัติในชุมชน โดยทุกคนต้องการให้ชาวบ้านมีคลังอาหาร ลดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ มีแหล่งอาหาร ที่ต้องจัดทำให้สำเร็จ

3) ปัจจัยการประสานงานของภาศีเครือข่าย โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก คือ ภาศีเครือข่ายมี ความเข้าใจตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการตกลงร่วมกัน มีการระดม ความคิด วิธีการ เทคนิค การขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกัน ภาศี เครือข่ายต้องมีระบบการสื่อสารที่ตรงกันอย่างรวดเร็วและราบรื่น และผู้ประสานงานจะต้องสามารถทำให้ ทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงานอย่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ตามแนวทางการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่กำหนดไว้ ดังนั้น ภาศีเครือข่ายต้องเพิ่มการประสานงานให้มาก ๆ และผู้ ประสานงานต้องมีความสามารถ และมีความชัดเจน ทำงานอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ และ ควรมีการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจัดไปในแนวทางเดียวกัน

4) ปัจจัยพฤติกรรมในการดำเนินงาน โดยทั้งหมดอยู่ในระดับมาก คือ ภาศีเครือข่ายควรมีการ ตั้งเป้าหมายการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกัน ภาศีเครือข่าย ควรดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนและขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่อง และ ภาศีเครือข่ายควรมีการวางแผนการดำเนินงานและมีรายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น ภาศีเครือข่ายควรมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เข้ากับคน ง่าย พร้อมปฏิบัติร่วมกับเครือข่าย และเริ่มที่บ้านตนเอง ตลอดจนกรรมการแล้วรวมกันไปขับเคลื่อนใน 12 หมู่บ้าน เพื่อประโยชน์ของชุมชน

5) ปัจจัยความถี่ในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก คือ ควรมีความถี่ในการขับเคลื่อนตำบล เข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้น ควร ดำเนินงานอย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน และส่งเสริมพลังให้ชุมชนเข้มแข็ง รักษาความสมดุลของทุน และทรัพยากร สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1) การวิจัยในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้น

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาความสำเร็จในการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในตำบลอื่น ๆ

3) ควรศึกษาแนวทาง/วิธีการ/บทบาทหน้าที่ของภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการส่งเสริมการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2565). แนวทางการดำเนินงานตำบลเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้น 25 ธันวาคม 2565, จาก <https://district.cdd.go.th/muang-suphan/wp-content/uploads/sites/757/2023/03/แนวทางการดำเนินงานตำบลเข้มแข็ง-1.pdf>
- ชฎาพร สิงโตเกษม. (2566, 12 มกราคม). เครือข่ายนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรสังคมตำบลบึงกอก [บทสัมภาษณ์].
- ชนพัฒน์ เข้มทอง. (2566, 10 มกราคม). ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึงกอก [บทสัมภาษณ์].
- พงศันรินทร์ สมจิตต์ชอบ. (2566, 12 มกราคม). ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ตำบลบึงกอก [บทสัมภาษณ์].
- พระครูสุธรรมพิศาล. (2566, 10 มกราคม). เจ้าอาวาสวัดบึงกอก [บทสัมภาษณ์].
- มณีนรัตน์ ฐูปเทียน. (2566, 12 มกราคม). หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตำบลบึงกอก [บทสัมภาษณ์].
- มูลนิธิชัยพัฒนา. เศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้น 25 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.chaipat.or.th/site-content/item/1309-2010-06-03-09-50-07.html>
- วันชัย ไกรเกตุ. (2566, 13 มกราคม). นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก [บทสัมภาษณ์].
- วินิจ ฝาเจริญ และคณะ. (2565). บทบาทผู้นำชุมชนท้องถิ่นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโป่งกุ่ม ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. วารสารสันติสุขปริทรรศน์. 3(2), 1 – 12.
- สุนทร หิรัญทัพบิม. (2566, 13 มกราคม). กำนันตำบลบึงกอก [บทสัมภาษณ์].
- สุนทร หิรัญทัพบิม. (2566, 13 มกราคม). ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.สุนทรพานิช [บทสัมภาษณ์].

นวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
Innovation of Student Affairs Management of Protpittayapayat School
under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2

อุทัย นุ่นดำ¹ สมฤดี พูนผล²

Uthai Noondum, Somruedee Poonphol

¹โรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2,
Protpittayapayat School, The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2
Corresponding Author e-mail: Uthainoondum1987@gmail.com

²โรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2,
Protpittayapayat School, The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2

Received: 2023-12-10 Revised: 2023-12-23 Accepted: 2023-12-27

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) ประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม และ 3) ประเมินความพึงพอใจ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 106 คน นักเรียน จำนวน 340 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและแบบประเมินความพึงพอใจ ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เว็บไซต์ และแอปพลิเคชัน PROT CARE ที่ใช้ในงานกิจการนักเรียน ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจ ตามความเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ครู และนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords): งานกิจการนักเรียน; นวัตกรรม; โรงเรียนพรตพิทยพยัต

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop a student affairs management innovation at Protpittayapayat School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, 2) evaluate the appropriateness of the innovation, and

3) assess user satisfaction. This study employed a mixed-methods research design. The sample consisted of 106 teachers and educational personnel, 340 students, and 340 parents at Protpittayapayat School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 in the academic year 2023. The research instruments were appropriateness assessment forms and satisfaction questionnaires. Data were analyzed using descriptive statistics including mean and standard deviation, along with content analysis. The findings revealed that the student affairs management innovation at Protpittayapayat School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 comprised a web application and mobile application called "PROT CARE" for student affairs management. The evaluation of the innovation's appropriateness showed the highest level of suitability overall. Additionally, the satisfaction assessment results from teachers, educational personnel, and students indicated the highest level of satisfaction overall.

Keywords: Student Affairs; Innovation; Protpittayapayat School General

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2554 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ยึด "คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" และใช้ "หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" เป็นแนวทางปฏิบัติ มุ่งพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย ความรู้และทักษะความสามารถ เพื่อให้เพียบพร้อมทั้งด้านคุณธรรมและความรู้ สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมที่สงบสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ในการบริหารงานโรงเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดประกอบด้วย 4 งานหลัก ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ซึ่งงานบริหารทั่วไปครอบคลุมการบริหารกิจการนักเรียนและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ซึ่งการบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานสำคัญที่มุ่งส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไขความประพฤติของ

นักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย รวมถึงการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างชีวิตของนักเรียนให้สมบูรณ์ การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ ได้แก่ สร้างความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน พัฒนาศักยภาพนักเรียนรายบุคคล ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และปลูกฝังความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยของหน่วยงานกิจการนักเรียนครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ ตั้งแต่เข้าเรียนจนจบการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ บุคลิกภาพ คุณธรรมจริยธรรม สติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ (วิลาวัลย์ ปาลี, 2561)

โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ประเภทสหศึกษา รวมจำนวนนักเรียนกว่า 3,000 คน โรงเรียนต้องปลูกฝังอบรมและจัดทำระเบียบปฏิบัติตนของนักเรียน ระหว่างอยู่ในโรงเรียน ให้มีความชัดเจน และให้นักเรียนทุกคนได้ปฏิบัติเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้นักเรียนอยู่กับระเบียบวินัยอย่างมีความสุข เป็นผู้มีความคุณธรรมจริยธรรม มีทักษะและการดำรงชีวิตได้ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน และพร้อมที่จะเจริญเติบโต เป็นเยาวชนที่ดีมีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งขอบเขตของงานกิจการนักเรียนมีขอบข่ายที่ค่อนข้างกว้างและต้องใช้เอกสารเป็นจำนวนมากในการปฏิบัติงาน รวมถึงอาจทำให้เกิดการทำงานที่ล่าช้า ขาดความต่อเนื่อง

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาในการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัตที่ผ่านมา นั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ขึ้นเพื่อเป็นการลดภาระงานด้านเอกสาร และให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อสร้างนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 146 คน นักเรียน จำนวน 2,967 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2,967 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 106 คน นักเรียน จำนวน 340 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 340 คน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่น 95 และผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) ตามระดับชั้นของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองแล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน และอาจารย์มหาวิทยาลัยด้านนวัตกรรม 1 คน และด้านการบริหารการศึกษา 1 คน รวมจำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหา ด้านเว็บแอปพลิเคชัน และด้านประเมินแบบสอบถามพึงพอใจการใช้งาน ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อตรวจสอบหาความเหมาะสม โดยใช้สูตร Index of Item Objective Congruence (IOC) การหาค่าความเที่ยงตรงเชื่อถือเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ มีค่าเท่ากับ 1.00 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้นวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อตรวจสอบหาความเหมาะสม โดยใช้สูตร Index of Item Objective Congruence (IOC) การหาค่าความเที่ยงตรงเชื่อถือเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ มีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ โดย สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียนรวมถึงสภาพปัจจุบันของโรงเรียนเพื่อออกแบบนวัตกรรม

3.2 สร้างนวัตกรรม โดยมีการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.3 ทดลองใช้นวัตกรรม

3.4 ประเมินผลการใช้นวัตกรรมโดยการสำรวจความพึงพอใจ

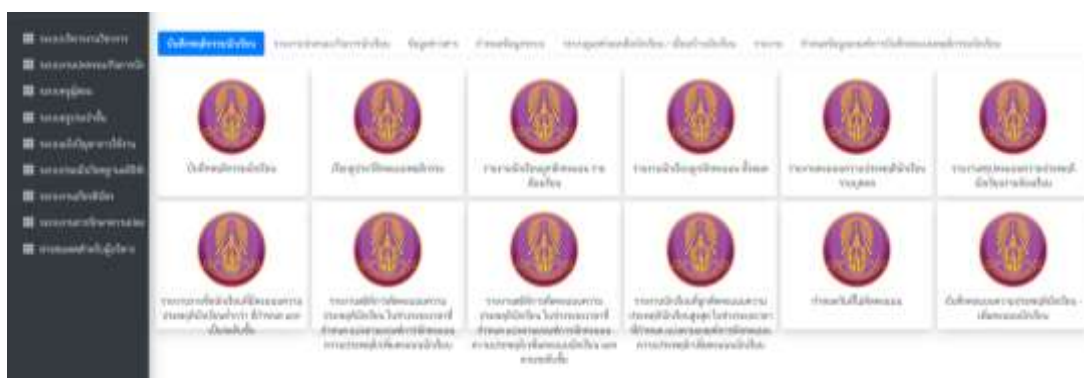
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. นวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เว็บแอปพลิเคชัน และแอปพลิเคชัน PROT CARE ที่ใช้ในงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย ระบบติดตามพฤติกรรมนักเรียน ระบบข้อมูลข่าวสาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบครบวงจร ระบบการบันทึกข้อมูลการเข้าแถวและกิจกรรมโฮมรูม ข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล ระบบบันทึกการเข้า - ออกโรงเรียน ระบบงานเกียรติบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการบริหารความปลอดภัยแบบองค์รวม ระบบการเลือกตั้งประธานสภานักเรียน

ภาพ แสดงตัวอย่างเว็บแอปพลิเคชัน PROT CARE

ภาพ แสดงตัวอย่างแอปพลิเคชัน PROT CARE

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมในภาพรวมและรายด้าน

องค์ประกอบของนวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ระบบติดตามพฤติกรรมนักเรียน	4.78	0.42	มากที่สุด
2. ระบบข้อมูลข่าวสาร	4.65	0.48	มากที่สุด
3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบครบวงจร	4.82	0.38	มากที่สุด
4. ระบบการบันทึกข้อมูลเข้าแถวและกิจกรรมโฮมรูม	4.70	0.45	มากที่สุด
5. ข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.75	0.43	มากที่สุด
6. ระบบบันทึกการเข้า-ออกโรงเรียน	4.73	0.44	มากที่สุด
7. ระบบงานเกียรติบัตรอิเล็กทรอนิกส์	4.68	0.46	มากที่สุด
8. ระบบการบริหารความปลอดภัยแบบองค์รวม	4.80	0.40	มากที่สุด

9. ระบบการเลือกตั้งประธานสถานักเรียน	4.71	0.45	มากที่สุด
ภาพรวม	4.74	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบครบวงจร ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือ ระบบการบริหารความปลอดภัยแบบองค์รวม ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) และระบบติดตามพฤติกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การประเมินความพึงพอใจของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ครู และนักเรียนโรงเรียนพรตพิทยพยัต มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียน

ความพึงพอใจของนวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ความง่ายในการใช้งาน	4.80	0.40	มากที่สุด
2. ความรวดเร็วในการประมวลผล	4.75	0.43	มากที่สุด
3. ความถูกต้องของข้อมูล	4.85	0.35	มากที่สุด
4. ความปลอดภัยของข้อมูล	4.82	0.38	มากที่สุด
5. การแจ้งเตือนที่มีประสิทธิภาพ	4.78	0.41	มากที่สุด
ภาพรวม	4.80	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ครู และนักเรียนโรงเรียนพรตพิทยพยัต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความถูกต้องของข้อมูล ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.35) รองลงมาคือ ความปลอดภัยของข้อมูล ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.38) และความง่ายในการใช้งาน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่อง นวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการสร้างนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า เว็บแอปพลิเคชัน และแอปพลิเคชัน PROT CARE ที่ใช้ในงานกิจการนักเรียน ในแต่ละระบบ ครอบคลุมการทำงานในหน้าที่งานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย งานสวัสดิการและบริการ งานวินัยและความประพฤติ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานกิจกรรมนักเรียน (ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและส่งเสริมประชาธิปไตย) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตฤณ จุณณวัฒน์ และคณะ (2566) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนร่วมจิต-ผาเลือดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 พบว่า แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนร่วมจิต-ผาเลือดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ประกอบด้วย 5 แนวทางหลักประกอบด้วยงานสวัสดิการและบริการ งานวินัยและความประพฤติ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานกิจกรรมนักเรียน งานสอนนอกเหนือหลักสูตร (ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และด้านส่งเสริมประชาธิปไตย) รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เป็นภาระงานที่สำคัญอันประกอบด้วยขอบข่ายงานที่สอดคล้องกัน

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด อาจเนื่อง นวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนที่โรงเรียนพรตพิทยพยัตได้ออกแบบและสร้างขึ้นมานั้นได้มีการสอบถามและทดลองใช้จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้งานนวัตกรรมทุกฝ่าย จากนั้นจึงมีการพัฒนาตามข้อเสนอแนะที่ผ่านการกลั่นกรองร่วมกันในที่ประชุมคณะทำงานในการพัฒนานวัตกรรม จึงได้นวัตกรรมที่มีความเหมาะสม และในแต่ละระบบที่สร้างขึ้นมีความถูกต้อง ตรงกับความต้องการในการใช้งานเพื่อลดภาระงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัลย์ ปาลี (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า รูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 จังหวัดเชียงใหม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพในด้านความถูกต้อง ครอบคลุมการบริหารงานกิจการนักเรียน มีความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนประจำ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญจิตร เดชเดชะสุนันท์ (2559) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศงานกิจการนักเรียนโรงเรียนโพรงมะเดื่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของระบบสารสนเทศ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้าน

งานกิจการนักเรียนและด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ พบว่า ระบบสารสนเทศ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ครู และนักเรียนโรงเรียนพรตพิทยพยัต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้มีการจัดตั้งคณะทำงานในการพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียน และได้เชิญผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่ได้สร้างระบบขึ้นมาเพื่อให้ระบบสามารถใช้งานได้จริง มีความถูกต้อง และง่ายต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัลย์ ปาลี (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- ควรมีการวิจัยและพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนและการพยากรณ์ความเสี่ยง เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่
- ควรมีการศึกษาผลกระทบของนวัตกรรมในระยะยาว โดยเฉพาะผลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรม และทักษะชีวิตของนักเรียน รวมถึงการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนพัฒนาระบบ
- ควรมีการวิจัยรูปแบบการขยายผลนวัตกรรมสู่เครือข่ายโรงเรียน โดยศึกษาปัจจัยความสำเร็จและพัฒนาโมเดลการถ่ายทอดนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- สถานศึกษาควรจัดทำแผนการขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดนโยบาย จัดสรรงบประมาณ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีให้พร้อมใช้งาน รวมถึงการจัดตั้งทีมงานดูแลและพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง
- ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาทักษะการใช้งานระบบ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจถึงประโยชน์และความสำคัญของการบันทึกข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
- ควรสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการใช้งานระบบ โดยจัดทำคู่มือการใช้งานที่เข้าใจง่าย และมีช่องทางการติดต่อสื่อสารเมื่อพบปัญหาในการใช้งาน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ขวัญจิตร เดชเดชะสุนันท์. (2559). การพัฒนาระบบสารสนเทศงานกิจการนักเรียนโรงเรียนโพรงมะเดื่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสารสนเทศศาสตร์เพื่อการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ตฤณ จุณณวัฒน์ และคณะ. (2566). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนร่วมจิต-ผาเลือดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 6(5), 229 – 240.
- วิลาวัลย์ ปาลี. (2561). การพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 จังหวัดเชียงใหม่. สืบค้น 9 มกราคม 2566, จาก https://research.otepc.go.th/files/ฉบับสมบูรณ์_58h1rwdj.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). นโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ.2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562). กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

การนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง
Applying the King's Philosophy to Educational Management
Based on the Philosophy of Sufficiency Economy in the
Medium-Sized High Schools

ขจรเกียรติ ชลเทพ¹

Khajornkiet Chonlathep

¹นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

Corresponding Author's E-mail: kchonlathep@gmail.com

Received: 2023-03-14 Revised: 2023-06-18 Accepted: 2023-06-21

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มี 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียน 164 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ระยะที่ 2 ศึกษาคุณงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ 3 แห่ง กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนละ 2 คน รวม 6 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2) แนวทาง ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน เน้นการกำหนดนโยบาย การวางแผน การมีส่วนร่วม ด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะตรงตามสายงาน มีความเป็นมืออาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เน้นการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เน้นการส่งเสริมกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้การสร้าง ความเข้าใจ การเข้าถึงแนวทางพัฒนา และการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นกรอบแนวทาง

คำสำคัญ (Keywords): ศาสตร์พระราชาสู่; การบริหารจัดการศึกษา; เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research article aimed to study the application of the King's philosophy to educational management according to the philosophy of sufficiency economy in medium-sized high schools. It was a mixed-method research with 2 phases as follows: Phase 1 studied the current situation and needs. The sample group consisted of 164 school directors, selected by simple random sampling. Phase 2 studied 3 schools with excellent performance. The target group consisted of 6 school directors and teachers responsible for sufficiency economy, 2 people per school, selected by purposive sampling. The instruments used were questionnaires and interviews. The statistics used were percentages, means, standard deviations, and content analysis. The research results found that 1) The current situation is at a high level and there is a need to apply the King's philosophy in educational management in 4 areas: school management, personnel development, curriculum development and learning management, and organizing student development activities. 2) Approaches include: school management, emphasizing policy determination, planning, and participation; personnel development, emphasizing personnel development to have competencies in line with their work and be professional; curriculum development and learning management, emphasizing curriculum development appropriate for the development of individual students' potential and using it in learning management effectively; and organizing student development activities, emphasizing the promotion of guidance activities, student activities, activities for society and public benefit, and student care and support systems, using understanding, access to development approaches, and sustainable development as a framework.

Keywords: King's Philosophy; Educational Management; Sufficiency Economy

บทนำ (Introduction)

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม โดยจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) สำหรับใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะ 5 ปี เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยสู่การเปลี่ยนผ่านจากประเทศที่มีรายได้ปานกลาง

ไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพคน คือการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ทำให้กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคน ได้สืบสานและน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งในระยะแรกได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาดำเนินการให้ครอบคลุมไปสู่การเรียนการสอน โดยกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงกระทรวงศึกษาธิการเพื่อขับเคลื่อนแผนการเรียนการสอนที่สร้างความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำคู่มือการเรียน ระบบการประเมินสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหลักสูตรการเรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจะถูกบรรจุไว้ในส่วนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเอกชน โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนของตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนในสังกัดของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และศึกษานอกระบบ และมีการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ครูเพื่อนำไปถ่ายทอดให้กับนักเรียน ซึ่งในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยระบุในคำนำที่ว่า “การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนของชาติให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 และโลกในศตวรรษที่ 21”

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบตามภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษา และการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จากการศึกษา งานวิจัยของ สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ (2564) ได้ศึกษาภาพอนาคตของระบบการศึกษาไทยใน 20 ปีข้างหน้า จากการกวาดสัญญาณของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า นักเรียนที่เข้าเรียนในระบบการศึกษามีจำนวนลดลงตามอัตราการเกิดของประชากร นักเรียนอยู่ในระบบการศึกษานานขึ้น แต่ผลลัพธ์การเรียนรู้มีแนวโน้มคงที่หรือต่ำลง และมีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสูงขึ้น งบประมาณการศึกษาและจำนวนบุคลากรมีแนวโน้มลดลงตามจำนวนนักเรียน ภาคประชาสังคมและภาคธุรกิจมีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาหลายรูปแบบ การมาถึงของเทคโนโลยีใหม่ ทำให้ทักษะใน

ศตวรรษที่ 21 ได้รับความสนใจและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ เริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น การดำเนินนโยบายของหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีความไม่แน่นอนสูงยังเป็นปัจจัยหลักที่กำหนดรูปแบบการทำงานของโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษา นำมาสู่ข้อเสนอเพื่อปรับการศึกษาขึ้นพื้นฐาน 6 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้รายบุคคล 2) มาตรการยกระดับผลการเรียนรู้ที่ลงทุนต่ำแต่ให้ผลตอบแทนสูง 3) การปรับปรุงเชิงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ 4) การเพิ่มมีส่วนร่วมของนักเรียน พ่อแม่ และชุมชน 5) การกำหนดนโยบายรองรับการใช้เทคโนโลยีการศึกษา และ 6) การเตรียมบุคลากรเพื่อจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ สอดคล้องกับ ธนกฤต สิทธิราช และคณะ (2558) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของประเทศไทยในสองทศวรรษหน้า พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการมัธยมศึกษาของไทยมีปัญหา 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสาระเนื้อหาหลักสูตรในการศึกษา 2) ด้านการบริหารการศึกษา 3) ด้านครู 4) ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านสื่อการสอน และ 7) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศ รวมทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและพันธกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยให้น้อมนำศาสตร์พระราชาศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น สุนันท์ ศลโกสุม และไพฑูรย์ โพธิสาร (2561) กล่าวว่า มีการน้อมนำศาสตร์พระราชามาพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ มีการบูรณาการศาสตร์พระราชากับหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โครงการ และกิจกรรมต่างๆ มีเครือข่ายการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ โดยใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ซึ่งบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีองค์ความรู้ สติปัญญา วิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหา สามารถสร้างงานใหม่โดยใช้ข้อมูลจากงานเดิม ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ความคิด จิตพิสัย และทักษะพิสัย จนก่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จะทำให้คนไทยมีความสมบูรณ์พร้อมในความเป็นคนที่มีความรู้ คุณธรรมที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก และเป็นการเตรียมตัวคนไทยในปัจจุบันสู่นาคตด้วยการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการบริหารที่เกิดจากศาสตร์พระราชาศาสตร์ (สมบัติ นพรัก, 2561) ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ยังไม่มีแนวทางในการนำวิธีการแห่งศาสตร์พระราชาศาสตร์ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ดังนั้นการกำหนดแนวทางปฏิบัติจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้สถานศึกษาบริหารจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถควบคุมสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและลดความเสี่ยงได้ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (บุญเลิศ เย็นคงคา และคณะ, 2549)

จากความเป็นมา ความสำคัญ และสภาพการณ์ดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการนำศาสตร์พระราชาศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

มัธยมศึกษา ให้สอดคล้องกับอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของประเทศไทย และสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผนงานและตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการมัธยมศึกษาและการศึกษาประเภทอื่น ๆ ให้ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ ผู้การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิตที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง
2. เพื่อเสนอแนวทางการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดแผนการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้แบบวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์จัดเป็นองค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ โดยใช้แบบสอบถาม ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 285 คน ทำการสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่าง 164 คน วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวม ข้อมูลที่ได้ใช้การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การเสนอแนวทางการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลเชิงลึกโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง 3 โรงเรียน

โรงเรียนละ 2 คน รวม 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง นำคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มเป้าหมายมาวิเคราะห์ตามประเด็นการสัมภาษณ์

2.2 วิเคราะห์เอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วสรุปข้อค้นพบตามประเด็นในแบบวิเคราะห์เนื้อหา

2.3 นำข้อมูลที่ได้มาประมวล รวบรวมและตรวจสอบความถูกต้อง เก็บข้อมูลเสริมให้มีเนื้อหาสมบูรณ์

2.4 นำข้อมูลที่ได้ตรวจสอบและเก็บข้อมูลเสริมแล้วทั้งหมด มาศึกษาวิเคราะห์ตามขอบเขตด้านเนื้อหาที่กำหนดเพื่อจัดทำแนวทางการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางต่อไป

ผลการวิจัย (Research Results)

การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในภาพรวมแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวม

การนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษา	สภาพปัจจุบัน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน	4.41	.52	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.47	.50	มาก
ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.33	.56	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.40	.57	มาก
รวม	4.40	.54	มาก

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขนาดกลาง พบว่า มีสภาพปัจจุบันโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า สูงสุดคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$)

1.2 ผลการศึกษาความต้องการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ต้องการนำไปปรับใช้เป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสู่ความยั่งยืน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของการพัฒนาให้สอดคล้องกับศาสตร์พระราชาส่งเสริมสร้างคุณธรรม ความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษาในการนำศาสตร์พระราชาสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการโดยกำหนดกิจกรรมและโครงการที่สนองศาสตร์พระราชานำสู่การปฏิบัติ

ด้านการพัฒนาบุคลากร ต้องการสร้างระบบหรือสภาพแวดล้อมให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ พัฒนาประสิทธิภาพด้านวิชาการของบุคลากรควบคู่กับด้านคุณธรรม จัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชากับการจัดกระบวนการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแบบอย่างได้ ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรแสวงหาความรู้ทั้งในรูปแบบการเข้ารับการอบรมหรือการพัฒนาตนเองในรูปแบบออนไลน์ต่างๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ต้องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชากับกลุ่มสาระการเรียนรู้และให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน และขยายผลสู่ชุมชน ครูและบุคลากรทุกคนต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนมาประยุกต์ในรายวิชา กำหนดผลการเรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผลที่แสดงว่าผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อความยั่งยืนต่อไป

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ต้องการส่งเสริมให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามความสนใจ และฝึกให้นักเรียนได้แสดงแนวความคิดเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้และมีทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จัดให้มีเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบชุมนุมหรือชมรม และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยคำนึงถึงความพร้อมความถนัดและความสนใจของผู้เรียนและมีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดลง

ตอนที่ 2 แนวทางการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน

2.1.1 สร้างความเข้าใจ โดยศึกษาบริบท วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียน ใช้การมีส่วนร่วมจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอก กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร นำมาบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารทั่วไป ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าประสงค์ของโรงเรียน

2.1.2 เข้าถึงแนวทางพัฒนา โดยดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้กำหนดและจัดสรรไว้ตามแผนของโรงเรียน บริหารจัดการอาคาร สถานที่และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร นักเรียน ชุมชน/หน่วยงานอื่นให้ใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาพัฒนาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ประสานสัมพันธ์กับชุมชน หน่วยงานที่สังกัด/หน่วยงานภายนอกให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

2.1.3 พัฒนาอย่างยั่งยืน โดยติดตามและนำผลมาพัฒนานโยบายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ติดตามและนำผลมาปรับปรุง/พัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ งบประมาณ และบริหารทั่วไปอย่างต่อเนื่อง เป็นพี่เลี้ยงและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาโรงเรียนอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ส่งเสริมคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/หน่วยงานภายนอกให้เห็นคุณค่า ยอมรับ และให้ความร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกโรงเรียนจนเห็นผลในเชิงประจักษ์

2.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร

2.2.1 สร้างความเข้าใจ โดยสำรวจความต้องการ/จำเป็นของบุคลากรที่จะพัฒนาตนเอง จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.2 เข้าถึงแนวทางพัฒนา โดยจัดประชุม/อบรม/สัมมนา/เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากร ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการหน้าที่ ส่งเสริมบุคลากรให้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมบุคลากรให้รู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลพร้อมรับต่อการ

เปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ส่งเสริมบุคลากรให้ดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกาภิวัตน์ ร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานที่สังกัด/หน่วยงานภายนอกในการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.3 พัฒนาอย่างยั่งยืน โดยติดตามและนำผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร มาปรับปรุง/พัฒนาเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจการหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วขยายผลและเผยแพร่สู่ภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2.3.1 สร้างความเข้าใจ โดยศึกษา วิเคราะห์ วิจัยสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น กำหนดสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด วางแผน ออกแบบ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำเอาศาสตร์ต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันมาบูรณาการภายใต้หัวข้อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.2 เข้าถึงแนวทางพัฒนา โดยจัดการเรียนรู้ที่ระบุและคำนึงถึงหลักความพอประมาณ การมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นแกนนำหลักในการจัดกิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในโรงเรียน จัดทำสื่อแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงทั้งภายในและหรือภายนอกโรงเรียนที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของโรงเรียน และมีการบริหารจัดการอย่างพอเพียง จัดทำและใช้เครื่องมือการวัด ประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.3 พัฒนาอย่างยั่งยืน โดยนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดแสดง เผยแพร่ ประกวด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ส่งเสริมนักเรียนให้จัดกิจกรรมขยายผลหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4.1 สร้างความเข้าใจ โดยศึกษา วิเคราะห์ สภาพการจัดกิจกรรมแนะแนว ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรม จัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมแนะแนว ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดคุณลักษณะความพอเพียง

2.4.2 เข้าถึงแนวทางพัฒนา โดยจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้และเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีทักษะการจัดการตนเอง การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาโรงเรียน ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.3 พัฒนาอย่างยั่งยืน โดยติดตามและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างเครือข่ายและขยายผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อร่วมพัฒนากับโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานอื่น

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง พบว่า ระดับสภาพการปฏิบัติในปัจจุบัน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้เป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสู่ความยั่งยืน โดยอาศัยการมีส่วนร่วม กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของการพัฒนาให้สอดคล้องกับศาสตร์พระราชาลงสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อนำสู่การปฏิบัติ สร้างระบบหรือสภาพแวดล้อมให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ จัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชากับการจัดการกระบวนการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวันเพื่อเป็นแบบอย่าง ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรแสวงหาความรู้ทั้งในรูปแบบการเข้ารับการอบรมหรือการพัฒนาตนเองในรูปแบบออนไลน์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชากับกลุ่มสาระการเรียนรู้และให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน และขยายผลสู่ชุมชน กำหนดผลการเรียนรู้และวิธีการวัดประเมินผลที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อความยั่งยืน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามความสนใจ และฝึกให้นักเรียนได้แสดงแนวความคิดเพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาของตนเองอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้และมีทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จัดให้มีเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบชุมนุมหรือชมรม และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งรัดในการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นรูปธรรมโดยการนำหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนอย่างเป็นขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมของผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ขั้นที่ 2 การจัดระบบการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร ขั้นที่ 3 กิจกรรมของโรงเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขั้นที่ 4 การดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับการประเมินคุณลักษณะหรืออุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงของผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และชุมชน และขั้นที่ 5 การสร้างเครือข่ายและขยายผล นอกจากนี้ยังได้เน้นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคุณภาพคน โดยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการสร้างอาชีพจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาและการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างคนไทยสังคมไทยให้เข้มแข็ง โดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ (2560) ที่ทำการศึกษาค้นคว้ารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดองค์ประกอบในการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สกาวเดือน ควันไชย (2560) ที่กล่าวถึงกระบวนการการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่มีผลต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ มีระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนันท์ ศลโกสมุ และไพฑูรย์ โพธิสาร (2561) ที่เสนอว่า ศาสตร์พระราชาได้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาด้านการพัฒนาสถานศึกษา ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับศาสตร์พระราชาในหัวข้อต่าง ๆ 2) การพัฒนาผู้สอน มีการพัฒนาคุณสมบัติด้านคุณธรรมของผู้สอน พัฒนาเทคนิคการสอน สร้างนวัตกรรมสื่อการสอน และ 3) การพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ปฏิบัติงานอย่างคิดวิเคราะห์ และส่งผลให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 แนวทางการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง พบว่า ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน เน้นการกำหนดนโยบาย การวางแผน การมีส่วนร่วม ด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะตรงตามสายงาน มีความเป็นมือ

อาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เน้นการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เน้นการส่งเสริมกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วิธีการทางศาสตร์ พระราชา ได้แก่ การสร้างความเข้าใจ การเข้าถึงแนวทางพัฒนา และการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นกรอบในการดำเนินการตามแนวทางการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการปฏิรูปการศึกษาภายใต้ “ศาสตร์พระราชา” กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญกับการนำศาสตร์พระราชาในมิติหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการบรรจุลงในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการปลูกฝังอบรมบ่มเพาะ สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสามารถน้อมนำการดำรงวิถีชีวิตของตนด้วยการพัฒนาตามหลักเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ให้เป็นไปตามศักยภาพของตนเองและลักษณะของภูมิสังคม มีการบูรณาการทั้งในส่วนของการบริหารจัดการ การพัฒนาครูและบุคลากร การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมนูญรื้อฟื้น ศุภธนพิพัฒน์ (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางการน้อมนำศาสตร์พระราชาไปใช้ในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี พบว่า 1) ควรจัดตั้งโครงการสำหรับการบูรณาการศาสตร์พระราชาสู่การจัดการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน 2) ควรจัดโครงการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชาในทุกด้านอยู่เสมอ 3) ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้วางแผนอนาคตของตนเองที่สอดคล้องกับศาสตร์พระราชา 4) ควรจัดโครงการอบรม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและนักเรียนให้มีความสอดคล้องตามแนวทางของศาสตร์พระราชา 5) ควรจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยกย่องบุคคลต้นแบบที่ดีในการปฏิบัติตนตามหลักการของศาสตร์พระราชา สอดคล้องกับ ดารุวรรณ วงศ์นิคม (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสอนแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิทยาลัยการอาชีพฝาง พบว่า แนวทางในการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิทยาลัยการอาชีพฝาง ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล คือ ควรมีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอยู่อย่างพอเพียงในสถานศึกษาและชุมชน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดแสดง เผยแพร่ ประกวาด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่อง ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับเฝ้าระวังพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดโครงการตามแนวทางและขับเคลื่อนโดยเน้นที่ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง
2. ควรนำไปกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา โดยใช้ศาสตร์พระราชา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ในการดำเนินการตามแนวทาง ต้องเริ่มต้นจากการสร้างความเข้าใจ การเข้าถึงแนวทางพัฒนา และการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นกระบวนการต่อเนื่อง
2. เพื่อประสิทธิภาพสูงสุด ควรดำเนินการตามแนวทางอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำศาสตร์พระราชาไปใช้ในด้านอื่นๆ เพื่อสะท้อนผลการศึกษาวิจัยในการจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่เหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและนักเรียนอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ดารุวรรณ วงศ์นิคม. (2556). การบริหารการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงวิทยาลัยการอาชีพผาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ธนกฤต สิทธิราช และคณะ. (2558). อนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของประเทศไทยในสองทศวรรษหน้า. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 17(3), 71-80.
- ธัญญรัตน์ ศุภธนพิพัฒน์. (2563). การน้อมนำศาสตร์พระราชาไปใช้ในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- บุญเลิศ เย็นคงคา และคณะ. (2549). การจัดการศึกษาเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: วี.เจ. พรินต์ติ้ง.

- สกาเวือน ควันไซย. (2560). สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, ณิชยา พิทยาพงศกร, ทวีทวีชญ์ ฐิติรัตน์สกุล. (2564). ประเทศไทยในอนาคต Future Thailand มิติที่ 3 การศึกษาไทย. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- สมบัติ นพรัก. (2561). ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาศาสตร์การบริหาร. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ของสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วารสารศึกษาศาสตร์, 28(1), 140-141.
- สุนันท์ ศลโกสุม และไพฑูรย์ โพธิสาร. (2561). ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาการศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 12 (เสริม), 9 – 21.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

การประเมินความต้องการจำเป็นและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 2

Needs Assessment and Participation in Educational Quality Assurance at
Horwang School under The Secondary Educational Service Area
Office Bangkok 2

มยุรี อินทรโชติ¹ โชติกา โชรรัมย์² ปารีชาติ กตุตทอง³

Mayuree Intarachot Parichat Katudthong Chotika Choram

^{1 3}หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการ
จัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Master of Education in Educational Administration, Graduate College of Management,
Sripatum University

Corresponding Author e-mail: Mayuree@horwang.ac.th

Received: 2023-12-09 Revised: 2023-12-22 Accepted: 2023-12-26

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความต้องการจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูที่รับผิดชอบงาน 4 กลุ่มบริหารในโรงเรียนหอวัง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ผลการวิจัย 1. ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ของ 4 ฝ่ายงานบริหารทั่วไป พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.24 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ งานบริหารบุคคล (0.27) รองลงมาคือ งานบริหารงบประมาณ (0.26), งานบริหารทั่วไป (0.25) และงานบริหารวิชาการ (0.17) 2. การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อ

เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) งานบริหารวิชาการ 2) งานบริหารทั่วไป 3) งานบริหารงบประมาณ และ 4) งานบริหารบุคคล

คำสำคัญ (Keywords): การประเมินความต้องการจำเป็น; การประกันคุณภาพการศึกษา; โรงเรียนหลวง

Abstract

The objectives of this research were: 1) to assess the needs in educational quality assurance at Horwang School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, and 2) to study participation in educational quality assurance at Horwang School. This quantitative research involved a population of teachers and personnel at Horwang School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. The target group consisted of 30 teachers responsible for four administrative departments at Horwang School. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire. Statistics used included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Modified Priority Needs Index. Research findings: 1. The assessment of participation in educational quality assurance at Horwang School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 across four general administrative departments revealed that the expected conditions were at the highest level overall, while the actual conditions were at a high level overall. When considering the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}), the overall value was 0.24. In detail, the aspect with the highest needs index was Personnel Administration (0.27), followed by Budget Administration (0.26), General Administration (0.25), and Academic Administration (0.17). 2. Teacher participation in internal quality assurance at Horwang School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 was at a high level overall. When considering individual aspects, all were at high levels, ranked from highest to lowest as follows: 1) Academic Administration, 2) General Administration, 3) Budget Administration, and 4) Personnel Administration.

Keywords: Needs Assessment; Educational Quality Assurance; Horwang School

บทนำ (Introduction)

ในประเทศไทยนั้นมีสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง สามารถพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเอง ทำให้คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพในการบริหารจัดการมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาชั้น

พื้นฐานขึ้น โดยปัจจุบัน (พ.ศ. 2561) ซึ่งกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษา จึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ คือ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน และ 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด ดังนั้น หากมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือมีการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานโดยองค์กรภายนอกสถานศึกษา สามารถเตรียมตัวให้พร้อมในการประเมินนั้น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานซึ่งเป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักในการเข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน นอกจากนี้การประกันคุณภาพยังช่วยในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันและการพัฒนาตนเองของบุคลากรทางการศึกษา โดยเน้นการทำงานเป็นทีม การแบ่งปันความรับผิดชอบ และการพัฒนาทักษะในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมในมองเห็นคุณค่าและมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถทำงานในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เป็นการสร้างฐานที่แข็งแกร่งในการศึกษาที่มีคุณภาพสูง เพื่อให้ทุกคนในสังคมทราบถึงคุณภาพและมาตรฐานที่สถานศึกษามุ่งมั่นที่จะพัฒนาและสร้างผลลัพธ์ที่ดีต่อนักเรียนและชุมชนในที่อยู่อาศัย (จารุกิตติ์ สุตสุข, 2566)

การประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการจัดทำดังนี้ 1) กำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินการ 2) การจัดทำแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของหน่วยงานสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา 4) การตรวจสอบและการประเมินผล 5) การติดตามและดำเนินการ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 7) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนควรดำเนินการประเมิน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ประเมินการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายในโรงเรียน 2) ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (จารุกิตติ์ สุตสุข, 2566)

การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment) ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากมีผลต่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ช่วยในการเสริมสร้างมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ของครูและนักเรียน

จากสภาพปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนหอวัง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมีปัญหาด้านการประกันคุณภาพจากที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา พบว่า ครูขาดความเข้าใจด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา ครูไม่เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน ขาดการรายงานผลดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ครูต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมิน จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง หากสถานศึกษาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจะส่งผลให้สถานศึกษามีความเป็นมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคม ทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (โรงเรียนหอวัง, 2565)

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากร เพื่อใช้พัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของตนเอง และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลไปใช้วางแผนการดำเนินการและวางแผนให้ความช่วยเหลือสนับสนุนสถานศึกษาได้ตรงกับความต้องการจำเป็น และสามารถยกระดับคุณภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรและเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ จะใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูโรงเรียนหอวัง ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 175 คนและการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 120 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอ

วัง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ Likert's Scale 5 ระดับ

4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย

4.2 สร้างแบบสอบถามขึ้นให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย

4.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้อ่านแล้วเกิดความเข้าใจง่าย ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามรวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Congruence หรือ IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือค่า IOC ต้องมากกว่า 0.50 ($IOC > 0.50$) จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) และมีการปรับข้อคำถามให้สอดคล้องตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ จากนั้นจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ทั้งนี้จากการที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผลการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม มีค่าอยู่ที่ 0.67 - 1.00 รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้แล้ว พบว่าข้อคำถามทั้งหมดมีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อคำถามเหล่านั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยวิธีการคำนวณของครอนบาค (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556) ค่าอัลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.907 โดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้

4.6 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไขโดยสมบูรณ์แล้วมาใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยทำบันทึกขอความร่วมมือถึงครูในโรงเรียนหอวัง ผ่านผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง

5.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง

- 5.3 ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถามกลับคืน เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและสมบูรณ์
5.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ลงทะเบียนเพื่อใช้สำหรับวิเคราะห์ผลและแปลผล

ข้อมูลต่อไป

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ผลการวิจัย (Research Results)

ตาราง 1 สถิติพื้นฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารวิชาการ

การมีส่วนร่วม ในการประกัน คุณภาพภายในของ กลุ่มบริหาร วิชาการ	สภาพจริง ที่เป็นอยู่		ระดับ การมี ส่วน ร่วม	สภาพที่ ควรจะเป็น		ระดับ การมี ส่วน ร่วม	PNI modified	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.			
ด้านการวางแผน	3.81	0.656	มาก	4.69	0.355	มากที่สุด	0.23	2
ด้านการดำเนินงาน	4.51	0.749	มากที่สุด	4.72	0.327	มากที่สุด	0.05	4
ด้านการตรวจสอบ และทบทวน	3.67	0.820	มาก	4.56	0.462	มากที่สุด	0.24	1
ด้านการประเมิน คุณภาพการศึกษา	3.93	0.683	มาก	4.53	0.474	มากที่สุด	0.15	3
รวม	3.98	0.727	มาก	4.63	0.405	มากที่สุด	0.17	-

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารวิชาการ พบว่า

สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน, ด้านการตรวจสอบและทบทวนและด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา, ด้านการวางแผนและด้านการตรวจสอบและทบทวนตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่า เท่ากับ 0.17 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและทบทวน (0.24) รองลงมาคือ ด้านการด้านการวางแผน (0.23), ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (0.15) และด้านการดำเนินงาน (0.05) รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 2 สถิติพื้นฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารงบประมาณ

การมีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพ ภายใน ของกลุ่มบริหาร งบประมาณ	สภาพจริงที่ เป็นอยู่		ระดับ การมี ส่วน ร่วม	สภาพที่ควรจะเป็น		ระดับการ มีส่วน ร่วม	PNI modified	อัน ดับ
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
ด้านการวางแผน	3.85	0.683	มาก	4.56	0.433	มากที่สุด	0.18	3
ด้านการดำเนินงาน	3.91	0.851	มาก	4.58	0.427	มากที่สุด	0.17	4
ด้านการตรวจสอบและ ทบทวน	3.63	0.792	มาก	4.69	0.822	มากที่สุด	0.29	2
ด้านการประเมินคุณภาพ การศึกษา	3.43	0.432	มาก	4.76	0.675	มากที่สุด	0.39	1
รวม	3.71	0.69 0	มาก	4.65	0.589	มากที่สุด	0.26	-

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารงบประมาณ พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและทบทวน, ด้านการดำเนินงาน และด้านการวางแผนตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน, ด้านการตรวจสอบและทบทวน และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) พบว่า ภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.26 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (0.39) รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและทบทวน (0.29), ด้านการวางแผน (0.18) และด้านการดำเนินงาน (0.17) รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 3 สถิติพื้นฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารงานบุคคล

การมีส่วนร่วม ในการประกัน คุณภาพภายใน ของกลุ่ม บริหารงาน บุคคล	สภาพจริงที่ เป็นอยู่		ระดับ การมี ส่วน ร่วม	สภาพที่ควรจะเป็น		ระดับการ มีส่วนร่วม	PNI modified	อันดับ
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
ด้านการ วางแผน	3.55	0.906	มาก	4.52	0.556	มากที่สุด	0.27	2
ด้านการ ดำเนินงาน	3.73	0.873	มาก	4.65	0.473	มากที่สุด	0.25	3
ด้านการ ตรวจสอบและ ทบทวน	3.71	0.805	มาก	4.79	0.594	มากที่สุด	0.29	1
ด้านการ ประเมิน คุณภาพ การศึกษา	3.66	0.861	มาก	4.56	0.548	มากที่สุด	0.25	4
รวม	3.66	0.861	มาก	4.63	0.543	มากที่สุด	0.27	-

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารงานบุคคล พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน, ด้านการประเมินคุณภาพ

การศึกษาและด้านการวางแผนตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและทบทวน, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาและด้านการวางแผนตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่า เท่ากับ 0.27 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและทบทวน (0.29) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (0.27), ด้านการดำเนินงาน และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (0.25) รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 4 สถิติพื้นฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารทั่วไป

การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มบริหารทั่วไป	สภาพจริงที่เป็นอยู่		ระดับการมีส่วนร่วม	สภาพที่ควรจะเป็น		ระดับการมีส่วนร่วม	PNI modified	อันดับ
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
ด้านการวางแผน	3.73	0.733	มาก	4.52	0.448	มากที่สุด	0.21	3
ด้านการดำเนินงาน	3.56	0.851	มาก	4.63	0.427	มากที่สุด	0.30	1
ด้านการตรวจสอบและทบทวน	4.00	0.992	มาก	4.75	0.392	มากที่สุด	0.19	4
ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	3.59	0.874	มาก	4.60	0.435	มากที่สุด	0.28	2
รวม	3.72	0.863	มาก	4.63	0.426	มากที่สุด	0.25	

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารทั่วไปพบว่า สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาและด้านการวางแผนตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาและด้านการดำเนินงานตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่า เท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน (0.30) รองลงมาคือ

ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (0.28), ด้านการวางแผน (0.21) และด้านการตรวจสอบและ
ทบทวน(0.19) รายละเอียดดังตาราง 4

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. การประเมินความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า
ภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.24 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูง
ที่สุด ได้แก่ กลุ่มบริหารงานบุคคล (0.27) รองลงมาคือ กลุ่มบริหารงบประมาณ (0.26), กลุ่มบริหาร
ทั่วไป (0.25) และกลุ่มบริหารวิชาการ (0.17) เนื่องจากกลุ่มบริหารวิชาการ มีความต้องการจำเป็น
น้อยที่สุดซึ่งหมายความว่า กลุ่มบริหารวิชาการ มีส่วนร่วมมากที่สุดเช่นกัน สอดคล้องกับอรุณี ศิริสุข
ไพบุลย์ (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนประถมศึกษิตำบลวังห้ว อำเภอกาหลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 2 ที่พบว่าครูที่มีตำแหน่งตามภาระงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนประถมศึกษิตำบลวังห้ว อำเภอกาหลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 2 ต่างกัน โดยที่ครูกลุ่มบริหารวิชาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในมากที่สุด
รองลงมาคือกลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และลำดับสุดท้ายคือกลุ่มบริหารทั่วไป

2. การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายละเอียด พบว่า กลุ่มบริหารวิชาการค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มบริหารทั่วไป,
กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานบุคคล สอดคล้อง ธนชภัค ศรีภักดี และอุไร สุทธิรัมย์
(2564) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาชั้น
พื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษิตำบลห้วยธานีเขต 1 ที่พบว่า
ผลการเปรียบเทียบครูที่มีฝ่ายงานในหน้าที่การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพ
การศึกษาระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษิตำบลห้วยธานีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 โดยครูที่อยู่ฝ่ายงานในหน้าที่กลุ่มบริหารงานวิชาการ มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา
มากกว่า ครูที่อยู่ฝ่ายงานในหน้าที่กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่ม
บริหารงานทั่วไป และครูที่อยู่ฝ่ายงานในหน้าที่กลุ่มบริหารงานบุคคล มีส่วนร่วมในการประกัน
คุณภาพการศึกษามากกว่า ครูที่อยู่ฝ่ายงานในหน้าที่กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงาน
ทั่วไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สถานศึกษาควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และให้มีการจัดทำเครื่องมือหลักเกณฑ์ในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพที่หลากหลาย และให้มีการกำหนด การตรวจสอบ ติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.2 สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรมอย่างเป็นทางการและต่อเนื่องเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 4. สำนักงานอัยการสูงสุด ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการทำงาน เพื่อให้เกิดความชำนาญและเชื่อมโยงกันในระบบงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูล ในการจัดทำรายงานทางการเงิน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้น เช่น ศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.2 ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต่อการส่งเสริมการบริหารคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้เกิดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์เป็น มาตรฐานเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- จารุกิตต์ สุตสุข. (2566). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารบริหารการศึกษาวัด บัณฑิต, 22(2), 49 – 60.
- ธนชภัค ศรีภักดี, และอุไร สุทธิแย้ม. (2021). ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. Journal of Educational Studies, 15(2), 101-114.
- โรงเรียนหอวัง. (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนหอวัง. กรุงเทพฯ : โรงเรียนหอวัง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานเรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อรุณี ศิริสุขไพบูลย์. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนประถมศึกษาตำบลวังห้ว อำเภอกาหลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการ ศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ผลการใช้ STAD ร่วมกับเกม Domino ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
รายวิชา ภาษาไทย เรื่อง คำไวพจน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2)

The Results of Using with STAD and Dominoes towards
Learning Achievement in The Thai language entitled Synonym
of Mathayom Suksa 3 Students, Bankhlongnokkratung
(Riang Rat Uthit 2) School

ธนากร จำเริญนูสิต¹

Dhanakorn Chamroennusit

¹ครู โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2)

Bankhlongnokkratung (Riang Rat Uthit 2) School.

Corresponding Author e-mail: dhanakorn@khlngnokkratung.ac.th

Received: 2023-11-27 Revised: 2023-12-17 Accepted: 2023-12-19

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ STAD ร่วมกับเกม Domino ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2) (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ STAD ร่วมกับเกม Domino กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ โดยใช้แอปพลิเคชัน Plickers (3) แบบทดสอบความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino โดยใช้ Google forms สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ และสถิติทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน 1. คะแนนการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.65 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 คะแนน ส่วนคะแนนการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino สรุปได้ว่าผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีพัฒนาการสัมพัทธ์เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 37.97 2. คะแนนความพึงพอใจต่อ

การจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino ในรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ (Keywords): การเรียนรู้แบบ STAD; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; คำไวพจน์

Abstract

The objectives of this research are as follows: (1) to study the effect of teaching management using STAD combined with the Domino game on the academic achievement in Thai language, specifically the topic of synonyms, of Mathayom Suksa 3 students at Banklongnokkratung (Riang Rat Uthit 2) School, and (2) to study the students' satisfaction with the teaching management using STAD combined with the Domino game. The sample used in this research consists of 20 Mathayom Suksa 3 Students at Banklongnokkratung (Riang Rat Uthit 2) School in the second semester of the 2023 academic year. The research instruments include (1) a learning management plan using STAD combined with the Domino game, (2) an academic achievement test in Thai language on synonyms using the Plickers application, and (3) a satisfaction test on the learning management using STAD combined with the Domino game using Google Forms. The statistics used for data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, relative development score, and independent sample t-test. 1. The pre-test scores before the STAD learning management combined with the Domino game had an average of 5.65 points and a standard deviation of 1.03 points. The post-test scores after the STAD learning management combined with the Domino game had an average of 9.20 points and a standard deviation of 1.43 points. The comparison of the average scores before and after the STAD learning management combined with the Domino game concluded that the test results of Thai language achievement on the topic of synonyms for Mathayom Suksa 3 Students students at Banklongnokkratung (Riang Rat Uthit 2) were significantly higher after learning than before learning at the .05 level, with an average relative improvement of 37.97%. 2. The satisfaction scores for the STAD learning management combined with the Domino game in the Thai language course on synonyms were overall at a high level.

Keywords: STAD learning; Academic achievement; Synonyms

บทนำ (Introduction)

ภาษาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการสื่อสารของมนุษย์ ภาษาช่วยให้มนุษย์สามารถติดต่อเข้าใจกัน ถ่ายทอดความรู้และความรู้สึกให้แก่กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษาช่วยอธิบาย

พฤติกรรม ความเป็นไป ความคิด ความเชื่อและค่านิยม ตลอดจนวัฒนธรรมของบุคคลในสังคมอย่าง ต่อเนื่อง ดังข้อความตอนหนึ่งในพระราชนิพนธ์ของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผ่าน เรื่องความเป็นชาติโดยแท้จริง ว่า “ภาษาเป็นเครื่องผูกพันมนุษย์ต่อมนุษย์แน่นแฟ้นยิ่งกว่าสิ่งอื่นและ ไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้คนรู้สึกเป็นพวกเดียวกันดีหรือแน่นอนยิ่งไปกว่าภาษาเดียวกัน” โดยที่ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา ฝึกฝนให้มีทักษะด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด รวมถึงวรรณคดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพโดยสามารถนำไปใช้ สื่อสารการเรียนรู้การเสริมสร้างความเข้าใจเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ

จากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติราชการ ณ โรงเรียนบ้านคลองนกกระทง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2) พบปัญหาและพื้นฐานทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ว่านักเรียนห้องดังกล่าวให้ความสำคัญในรายวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มากกว่า ทำให้รายวิชาภาษาไทยกลับมีความสำคัญรองลงมา รวมทั้งยังพบว่าผลการเรียนรายวิชาภาษาไทย ก่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าว โดยเฉพาะเกี่ยวกับการถอดความจากบทประพันธ์ ถ้าบทประพันธ์ใดที่เป็นปรากฏคำไวพจน์เยอะนักเรียนจะถอดความไม่ได้ เนื่องจากมีความเข้าใจคำไวพจน์ที่ไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ รื่นฤทัย สัจจพันธ์ (2540) ยังได้สะท้อนปัญหาและอุปสรรคของการเรียนรู้วรรณคดีไว้ว่า “อุปสรรคสำคัญก็คือเรื่องของภาษา ทั้งที่เป็นศัพท์เฉพาะ ภาษาพื้นสมัย ภาษาถิ่น ภาษาต่างประเทศและภาษาวรรณคดี” จากสภาพ ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนรู้วรรณคดี ซึ่งผู้สอนไม่สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างน่าสนใจ การที่นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวรรณคดี ไม่สามารถเรียนรู้วรรณคดีได้อย่างเข้าใจลึกซึ้ง นั้น การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้วรรณคดีได้ดียิ่งขึ้น จึงควรนำเทคนิคหรือวิธีการสอนที่มาช่วยกระตุ้นความคิดและการฝึกแสดงทัศนะในเนื้อหาทางวรรณคดีด้วยตนเองอย่างหลากหลาย โดย การจัดการเรียนการสอนแบบ STAD (Student Teams Achievement Divisions) หรือในชื่อภาษาไทยว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาไทยของนักเรียน

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบ STAD นับได้ว่าเป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง ซึ่งสมควรนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน รายวิชาภาษาไทย เรื่อง คำไวพจน์ ได้ โดยผู้วิจัยเล็งเห็นว่าเกม Domino เป็นเกมที่มีความสนุกสนานในการเล่น รวมถึงยังสามารถดึงดูดให้ผู้เล่นสนใจในการเล่น เพราะต้องใช้ความตั้งใจและสนใจผู้เล่นคนอื่น

ด้วย ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการสอนแบบ STAD มาร่วมจัดการเรียนการสอนกับเกม Domino ขึ้น ซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องคำไวพจน์ มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตลอดจนให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย เพิ่มขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ STAD ร่วมกับเกม Domino ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2)
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ STAD ร่วมกับเกม Domino

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ จะใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้แบบทดสอบ (Test) และแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2) 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบยกกลุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
- 4.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบสอบถามขึ้นให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้อ่านแล้วเกิดความเข้าใจง่าย ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามรวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Congruence หรือ IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือค่า IOC ต้องมากกว่า 0.50 ($IOC > 0.50$) จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย และมีการปรับข้อคำถามให้สอดคล้องตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ทั้งนี้จากการที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผลการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม มีค่าอยู่ที่ 0.67 - 1.00 รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้แล้ว พบว่าข้อคำถามทั้งหมดมีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อคำถามเหล่านั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบสอบถาม ที่ผ่านจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบและค่าความเชื่อมั่นแบบ KR20

4.6 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไขโดยสมบูรณ์แล้วมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ และการทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependents Samples T-Test)

ผลการวิจัย (Research Results)

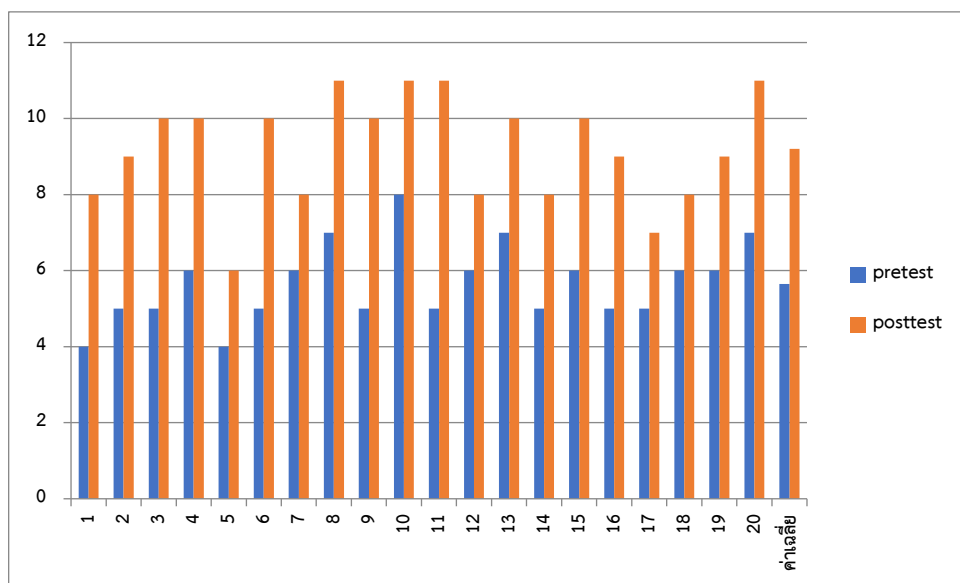
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายคะแนนทดสอบ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกกระทง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2)

คะแนนสอบ	n	Min	Max	Range	Mean	S.D.
ก่อนเรียน	20	4	8	4	5.65	1.03
หลังเรียน	20	6	11	5	9.20	1.43

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 1 พบว่า คะแนนก่อนเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 4 คะแนน ค่ามากที่สุดเท่ากับ 8 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.65 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 ส่วนคะแนนสอบหลังเรียนมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 6 คะแนน ค่ามากที่สุดเท่ากับ 11 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.20 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.43

ภาพที่ 1 แผนภูมิแท่งแสดงคะแนนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino

จากภาพประกอบที่ 1 แสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนทุกคนมีคะแนนหลังเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบ STAD ร่วมกับเกม Domino ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คะแนนสอบ	n	M	SD	Paired Samples Test		t	df	Sig.
				M	SD			
ก่อนเรียน	20	5.65	1.03	3.55	1.19	13.33	19	0.00
หลังเรียน	20	9.20	1.43					

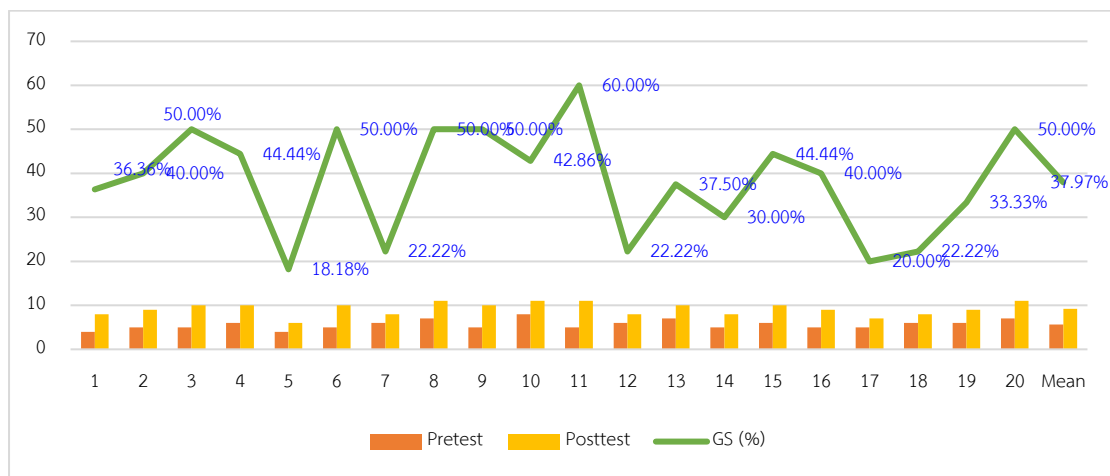
จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.65 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 คะแนน คะแนนทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

1.43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino สรุปได้ว่าผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกกระทง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2) หลังเรียนสูงกว่าเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ตารางแสดงคะแนนก่อนเรียน คะแนนหลังเรียน และคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ ของนักเรียน

นักเรียน	Pretest	Posttest	พัฒนาการสัมพัทธ์ (%)	ระดับพัฒนาการ
1	4	8	36.36%	ระดับกลาง
2	5	9	40.00%	ระดับกลาง
3	5	10	50.00%	ระดับกลาง
4	6	10	44.44%	ระดับกลาง
5	4	6	18.18%	ระดับต้น
6	5	10	50.00%	ระดับกลาง
7	6	8	22.22%	ระดับต้น
8	7	11	50.00%	ระดับกลาง
9	5	10	50.00%	ระดับกลาง
10	8	11	42.86%	ระดับกลาง
11	5	11	60.00%	ระดับสูง
12	6	8	22.22%	ระดับต้น
13	7	10	37.50%	ระดับกลาง
14	5	8	30.00%	ระดับกลาง
15	6	10	44.44%	ระดับกลาง
16	5	9	40.00%	ระดับกลาง
17	5	7	20.00%	ระดับต้น
18	6	8	22.22%	ระดับต้น
19	6	8	33.33%	ระดับกลาง
20	7	11	50.00%	ระดับกลาง
เฉลี่ย	5.65	9.20	37.97%	ระดับกลาง

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงคะแนนของนักเรียนก่อน หลัง และคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ของ การจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino

จากตารางที่ 3 และภาพประกอบที่ 2 พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.65 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.20 โดยนักเรียนมีพัฒนาการสัมพัทธ์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 37.97 ซึ่งมีระดับพัฒนาการที่ระดับกลาง

2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม DOMINO

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม DOMINO รายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2)

ประเด็นประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	M	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมการเรียนการสอนมีการใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.50	0.89	มาก
2. กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.65	0.99	มาก
3. ใบความรู้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น	3.70	0.86	มาก
4. เกมโดมิโนคำไวพจน์ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและสามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้นนอกเหนือจากการบรรยายหรือใบความรู้	3.90	0.97	มาก
5. ผู้เรียนเข้าใจถึงกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ผ่านรูปแบบการเรียนรู้แบบ STAD	3.55	1.05	มาก
6. มีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.50	0.89	มาก
7. บรรยากาศในชั้นเรียนส่งเสริมให้มีกระบวนการกลุ่ม (Group Dynamic)	3.65	0.88	มาก
8. มีการเสริมแรงเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	3.55	0.76	มาก
9. เปิดโอกาสให้หาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ	3.65	0.88	มาก
10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความรู้ ความคิด และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้	3.40	0.99	ปานกลาง
11. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.65	0.81	มาก
12. การจัดการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้เรียนควรรู้	3.55	0.83	มาก
13. ความพึงพอใจโดยรวมต่อผู้สอน	3.70	0.80	มาก
14. ความพึงพอใจโดยรวมต่อเกมโดมิโนคำไวพจน์	3.95	0.69	มาก
15. ความพึงพอใจโดยรวมต่อการจัดการเรียนรู้แบบ STAD	3.85	0.81	มาก
16. ความพึงพอใจโดยรวมต่อแอปพลิเคชัน Plickers	4.05	1.15	มาก
สรุปความพึงพอใจโดยรวม	3.68	0.58	มาก

จากตารางพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (M=3.68) โดยประเด็นที่นักเรียนนักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความพึงพอใจโดยรวมต่อแอปพลิเคชัน Plickers อยู่ในระดับมาก (M = 4.05) และประเด็นที่นักเรียนพึงพอใจน้อยที่สุด คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความรู้ ความคิด และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.40)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ STAD เมื่อนำการจัดการเรียนรู้แบบ STAD มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับ Domino ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อนผ่านกระบวนการกลุ่ม มีส่วนรวมในการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับ Domino นี้มาใช้ทดลองสอนกับนักเรียน เพื่อศึกษาผลการใช้ STAD ร่วมกับเกม Domino ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนงกระทุง (เรียงราษฎร์อุทิศ 2)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางได้สูงขึ้น เห็นได้จากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำไวพจน์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และจากการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino ของนักเรียนพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino สามารถทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหา นั้น ๆ อย่างแท้จริง จากการที่นักเรียนได้ฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ภายในกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างทักษะทางด้านสังคมและฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน นอกจากนี้ยังเป็นการจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้น และเกิดความรับผิดชอบภายในกลุ่ม อันเนื่องจากนักเรียนได้ทำงานร่วมกันกันเป็นกลุ่ม กล้าแสดงออก และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จากผลการวิจัยที่ผ่านมา จะเห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยให้สูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับเกม Domino โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล วิมุกตานนท์ (2556) พบว่าการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องคำนาม ด้วยการสอนแบบกลุ่มที่เน้นความสำเร็จร่วมกัน (STAD) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มที่เน้นความสำเร็จร่วมกัน STAD อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ประนอม โพธิ์กัน (2550) พบว่า การเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำและหน้าที่ของคำสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทยที่เรียนโดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ยังพบในงานวิจัยของ อิศรา รุ่งอภิญา (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องชนิดของประโยคของนักเรียน ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกวัดอุปสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ

ราชบุรี จำนวน 26 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องชนิดของประโยค แบบฝึกเรื่องชนิดของประโยค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องชนิดของประโยค แบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า T แบบไม่อิสระต่อกัน และการวิเคราะห์เนื้อหา การดำเนินการวิจัย 1. ขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบ Pre-test จำนวน 20 ข้อ 55 นาที 2. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก เรื่อง ชนิดของประโยค 3. ขั้นหลังการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างแบบทดสอบ Post-test และแบบสอบถาม ผลจากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของประโยค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมมือแบบฝึกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และผลวิเคราะห์ความข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ STAD ร่วมกับเกม Domino ช่วยทำให้นักเรียนมีผลการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ดังนั้นควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นไปใช้ในการสอนเรื่องคำไวยากรณ์และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะในรายวิชาภาษาไทยในบทเรียนอื่น ๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการเก็บข้อมูลในระหว่างการทดลอง โดยสังเกตพฤติกรรมตามสภาพจริงของผู้เรียนและควรมีกกลุ่มควบคุมเพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยเพิ่มเติม เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะทางแก้ปัญหา ทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี ทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น และผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการนำรูปแบบวิธีการสอนแบบ STAD ร่วมกับเกม Domino ไปทดลองใช้กับรายวิชาอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- รีณฤทัย สัจจพันธุ์. (2540). วรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อิสรา รุ่งอภิญา. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องชนิดของประโยคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ประนอม โพธิ์กัน. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อุบล วิมุกตานนท์. (2556). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องคำนาม ด้วยการสอนแบบกลุ่มที่เน้นความสำเร็จร่วมกัน STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์เผยแพร่

"วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา" เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการด้านนวัตกรรมการบริหารธุรกิจ นวัตกรรมการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน นวัตกรรมการบริหารการศึกษา และนวัตกรรมการศึกษา

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โดยบทความผู้พิมพ์ภายนอกได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ส่วนบทความผู้พิมพ์ภายในได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้พิมพ์บทความและผู้พิมพ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review)

ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา ตีพิมพ์บทความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทความวิจัย

รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัย ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อน ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทย และตามด้วยภาษาอังกฤษ

1.2 ผู้พิมพ์ (Author) ชื่อและนามสกุล พร้อมระบุชื่อต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และอีเมลของผู้พิมพ์

1.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

1.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนของเนื้อหาที่อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ควรอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ

1.6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods) อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด และชัดเจน กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.8 ผลการวิจัย (Research Results) เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นของการวิจัย ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่ และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่อง และแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิตามความเหมาะสม

1.9 อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion) ผสมผสานเปรียบเทียบและผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

1.10 ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions) ระบุข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.11 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ

2. บทความวิชาการ

หัวข้อและเนื้อหาควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจน รวมถึงใช้ทฤษฎีวิเคราะห์และเสนอแนะประเด็นอย่างสมบูรณ์ ควรมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทย และตามด้วยภาษาอังกฤษบรรทัดถัดต่อมา

2.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุล พร้อมระบุชื่อต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และอีเมลของผู้นิพนธ์

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

2.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนแนะนำและปูพื้นเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเบื้องต้นของเนื้อหา

2.6 เนื้อหา (Content) เนื้อหาบทความ มีการแบ่งประเด็นเรื่องย่อย ๆ และการจัดเรียงลำดับเป็นไปตามรายละเอียดของเนื้อหา

2.7 บทสรุป (Conclusion) การสรุปเนื้อหาในบทความทั้งหมดออกมาอย่างชัดเจน กระชับ โดยมีการสรุปปิดท้ายเนื้อหาที่นำเสนอ

2.8 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษาต้องส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/IAEM/> เท่านั้น

รูปแบบบทความและการพิมพ์เนื้อหาบทความ

1. การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาดต้นฉบับ ขนาดหน้ากระดาษ B5 โดยเว้นระยะห่างระหว่างขอบกระดาษด้านบนและด้านซ้าย 1 นิ้ว ด้านขวาและด้านล่าง 0.5 นิ้ว

1.2 รูปแบบการพิมพ์ เนื้อหาในบทความส่วนแรก จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย พร้อมระบุต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน และอีเมลของผู้นิพนธ์ บทคัดย่อ และคำสำคัญ อยู่ส่วนหน้าแรก ส่วนที่สอง จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือเนื้อหาบทความที่อยู่ส่วนหน้าที่สองเป็นต้นไป

1.3 ใช้รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK

1.4 หัวกระดาษ ประกอบด้วยเลขหน้า ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านขวาบน

1.5 ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.6 ชื่อผู้นิพนธ์ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุล ไม่ต้องมีคำนำหน้า เว้น 2 เคาะระหว่างชื่อและนามสกุล ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง

1.7 ต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน และอีเมลของผู้นิพนธ์ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อผู้นิพนธ์

1.8 หัวข้อของบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.9 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ บรรทัดแรกเว้น 7 ตัวอักษรจากขอบกระดาษด้านซ้ายและพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน ส่วนเนื้อหาบทความที่อยู่หน้าที่สองเป็นต้นไปให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์เช่นกัน ทั้งนี้ ควรมีความยาวไม่เกิน 300 คำ และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) และคุณค่าหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1.10 หัวข้อคำสำคัญ/อังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย ระบุคำสำคัญที่นำไปใช้เป็นคำค้น คำสำคัญแต่ละคำค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (;) ทั้งนี้ ควรมีคำสำคัญ 3-5 คำ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร

1.11 หัวข้อเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.12 หัวข้อย่อ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ระบุหมายเลขหน้าหัวข้อย่อโดยเรียงตามลำดับหมายเลข

1.13 จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

1.14 ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ กรณีเป็นตารางให้ชื่อตารางอยู่ด้านบน กรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ ให้ระบุชื่อรูปภาพหรือแผนภูมิอยู่ด้านล่าง

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบการเตรียมต้นฉบับบทความ

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	18	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ชื่อผู้นิพนธ์ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	กึ่งกลาง	ตัวหนา
หน่วยงานที่สังกัด (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	14	กึ่งกลาง	ตัวธรรมดา
อีเมลของผู้นิพนธ์	14	กึ่งกลาง	ตัวธรรมดา
บทคัดย่อ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
คำสำคัญ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อหลักตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อย่อย	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
เนื้อหาตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
ตาราง			
ชื่อตาราง (ตารางที่ : จัดไว้บนตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อตาราง (พิมพ์ต่อจากชื่อตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
รูปภาพ/แผนภูมิ			

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
ชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ (ภาพ/แผนภูมิที่ : จัดไว้ได้รูปภาพ/แผนภูมิ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ (พิมพ์ต่อจากชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
เอกสารอ้างอิง : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style) โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ			
จำนวนต้นฉบับ : มีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า			

เอกสารอ้างอิงในบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ้างอิงต้นเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยระบุชื่อ-นามสกุล ตามด้วย วงเล็บเปิด-ปิด แล้วระบุปีที่ตีพิมพ์ เช่น .....ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์ (2560) เป็นต้น
2. การอ้างอิงท้ายเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1. ผู้แต่งหนึ่งคน ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่ตีพิมพ์ เช่น (ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์, 2561)
2. ผู้แต่งสองคน ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองคนโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่ตีพิมพ์ เช่น (อนุวัต กระสังข์และสมาน งามสนิท, 2560)
3. ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 คนให้อ้างชื่อของผู้แต่งคนแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่ตีพิมพ์ เช่น (ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์และคณะ, 2562)

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1. ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งคนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่ตีพิมพ์ เช่น (Therry, 2018)
2. ถ้ามีผู้แต่งสองคนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองคน โดยใช้เครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่ตีพิมพ์ เช่น (Horry & Peter, 2018)
3. ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 คนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งคนแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่ตีพิมพ์ (Peter et al., 2010)

เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ
ทุกรายการ

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

1. หนังสือ

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อหนังสือ./ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี)./เมืองที่พิมพ์./:/ สำนักพิมพ์.

Author./ (Year of Publication)./ Title of Book./ Edition of Book./ Place of Publication./:/

Publisher Name.

ตัวอย่าง

อนุวัต กระสังข์. (2560). พื้นฐานรัฐประศาสนศาสตร์. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

Cook, Robert D. (1995). Finite Element Modeling for Stress Analysis. New York: John
Wiley & Sons.

2. วารสาร

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์./ (ปี,/เดือน/วันที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./ปีที่พิมพ์ (ฉบับที่พิมพ์),/เลข
หน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author./ (Date of Publication)./ Title of Article./ Name of Journal./ Year (Volume),/ page.

ตัวอย่าง

ยรรยงวรรกร ทองแถม. (2563). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดออนไลน์โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่นในการ
สร้างแบรนด์ชุมชนกาแฟไทยของบ้านรักไทย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก.
วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 6(4), 55-68.

Buchanan, I. B. (1974). Building organizational commitment: The socialization of managers in
work organizations. Administrative Science Quarterly. 19 (4), 533 - 545.

3. หนังสือพิมพ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์./ (ปี,/เดือน/วันที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้าแรก-/หน้า
สุดท้าย.

Author./ (Date of Publication)./ Title of Article./ Name of Newspaper./ page.

ตัวอย่าง

ปรียา เหล่าวิวัฒน์. (2549, พฤศจิกายน 6). เกียรติอันภาคภูมิใจ. กรุงเทพธุรกิจ, น. 13 - 14.

Jewell, Mark. (2006, November 7). Silent Aircraft' Spreads its Wings. Bangkok Post, p.
13

4. วิทยานิพนธ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อวิทยานิพนธ์./วิทยานิพนธ์ระดับ/(บัณฑิต, มหาบัณฑิต, ดุษฎี
บัณฑิตให้ระบุงให้ชัดเจน)./ชื่อสถานศึกษา.

Author./ (Year of Publication)./ Title of Thesis.// Degree of Thesis./ Publisher Name.

ตัวอย่าง

อนุวัต กระสังข์. (2557). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Anne L Tonkin. (2016). Leading schools for innovation and success: five case studies of Australian principals creating innovative school cultures. Doctoral thesis. The University of Melbourne.

5. รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อเรื่อง./ (รายงานผลการวิจัย)./ สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

อนุวัต กระสังข์. (2557). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม. รายงานผลการวิจัย. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

6. สัมภาษณ์

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์./ (ปีที่สัมภาษณ์, วัน เดือน)./ ตำแหน่ง./ [บทสัมภาษณ์].

อนุวัต กระสังข์. (2560, 5 มีนาคม). คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี [บทสัมภาษณ์].

7. สื่อบริการออนไลน์

ผู้แต่ง./ (ปีที่เผยแพร่)./ ชื่อเรื่อง./ สืบค้น วัน เดือน ปี./ จาก/ แหล่งที่มาของข้อมูล.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2548). พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2548, จาก <http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/e-com3.htm>

Buddhism Meditation Triratna Find us Community. (2020). Who Was The Buddha?. Retrieved March 20, 2020, from <https://thebuddhistcentre.com/text/who-was-buddha>.